BACIL
2017

KAZALO:

1	Uvodnik	3
2	3. Naravoslovni tabor za nadarjene dijake	4
3	Dobri in slabi!	6
4	Drugačnost bogati	8
5	Dotik ljubezni v severni deželi	10
6	Bivanje v Latviji	12
7	Praktično usposabljanje v tujini	14
8	Potovanje po Japonskem	16
9	Spletli smo trdno vez	19
10	Tilen Bartol	20
11	Vaterpolist Rok	22
12	Intervju s profesorico Zdenko Dimnik	24
13	Literarna klepetalnica z Timom Horvatom	26
14	Literarni klasiki v interpretaciji Boštjana Gorenca-Pižame	30
15	Haiku	34
16	SNG Drama	36
17	Nekaterim zalezovanje, drugim romantika	38
18	Včerajšnji dan ali sanje	40
19	Zakaj?	40
20	Ljubezen v času smrti	42
21	Čarobni jezik stripa - Tomaž Lavrič	44
22	Mlada slovenska pesniška bededa na avstrijsko koroškem	46
23	Dubrovnik Tap festival	48
24	Človeški izumi	40
25	Pametni telefon	51
26	Dnevi evropske kulturne dediščine Hmeljarstvo	54
27	Poročilo o razstavi judovski spomeniki na slovenskem	56
28	Raziskovalna naloga	59
29	Zdravilni čaji	60
30	Srce na dlani	61
31	Kam s starini in pretečenimi zdravili	63
32	Naša šola - naše življenje?	64
33	Mladost, zapravljena na SŠFKZ	68
34	Tapametne	70
35	Parodija na Kosovelovo slutnjo	72

UVODNIK

S to številko Bacila zaključujem delo urednice. Tako sem na prav poseben način – čeprav ne osebno – spoznavala dijake naše šole, in sicer skozi njihova besedila. Ob branju se mi je zdelo, kakor da vsak z veseljem pripoveduje svojo zgodbo, ki jo želi deliti z vsemi bralci in z njo narediti nek vtis. Vedno sem raje prebirala besedila, ki so jih dijaki napisali zaradi svojega veselja in ne zaradi šolskih obveznosti.

Za izdajo Bacila je potrebno timsko sodelovanje. Zdi se mi prav, da se dijaki med seboj čim bolj povezujemo in sodelujemo na vseh področjih, da tako razvijamo nove vezi. Zato se letošnji Bacil začenja z besedilom, ki mi je še posebno »padlo v oči«. Želim ga izpostaviti, ker dokazuje, kako pomembno se je družiti, pa četudi s sovrstniki, ki jih morda ne poznamo najbolje. V literarnem glasilu pa so tudi besedila, ki nosijo globje sporočilo. Ta sem prav s posebno pozornostjo in veseljem prebrala.

Za konec želim le še, da se tradicija Bacila nadaljuje in da v njem še naprej izhajajo besedila, zaradi katerih si bo vredno odtrgati nekaj minut v dnevu, samo zato, da lahko uživamo v njihovem branju.

Nika Vide

Ana Čater

3. NARAVOSLOVNI TABOR ZA NADARJENE DIJAKE

POSOČJE

Ob začetku šolskega leta je potekal 3. raziskovalni tabor. V sredo, 7. 9. 2016, smo se dijaki, ki smo bili s strani vodstva šole izbrani zaradi svojega prizadevanja za boljšo podobo šole na raznih področjih, odpravili na tridnevni tabor v Posočje. Posočje je prekrasen slovenski kotiček, središče nekdanje soške fronte. Ves čas tabora so nas spremljale, vodile in veliko novega naučile profesorice Zdenka Dimnik, Sabina Povhe-Lenart in Viljemka Kopčavar. Naše kratko, vendar zanimivo potovanje je bilo skozi ves čas zgodovinsko, kemijsko, biološko ali športno obarvano, prepleteno z veliko zabave, smeha in glasbe.

V treh dneh, ki so nam bili na voljo, smo se odpravili po sledeh soške fronte. Najprej smo se odpeljali k našim sosedom Italijanom v mestece Sredipolje. Tam smo si ogledali največjo in najveličastnejšo kostnico v Italiji, spomenik padlim italijanskim vojakom prve svetovne vojne. Ob njej stoji manjši muzej, posvečen prvi svetovni vojni. Tudi tega smo si ogledali, nato pa se odpeljali nazaj v Slovenijo. Sledilo je kosilo, po njem pa ogled prav posebne cerkvice - cerkve Svetega Duha na Javorci. Že takoj ob vstopu v cerkev je naše oči zajela stvaritev, prepletena z lesom, modro barvo, posebnimi vzorci ter lesenimi ploščami z imeni in priimki padlih vojakov prve svetovne vojne na tem območju. Po zanimivi in podrobni razlagi o sami cerkvi ter dogajanju v prvi svetovni vojni v njeni bližini, smo se veselo vznemirjeni odpravili na raziskovanje vojaških betonskih rovov v bližini. Ker nam je bilo vroče in ker smo tisti dan izvedeli že dovolj informacij, smo si za sprostitev privoščili kopanje v reki Nadiži. Fantje smo takoj poskakali v vodo in plavali. Dekleta se za

plavanje zaradi hladne vode niso odločile, so pa vseeno malce namočile noge. Okoli 19. ure smo se povzpeli v naš začasni dom na 1045 metrih nadmorske višine, v CŠOD Kavka v majhni vasici Livške Ravne.

Naslednje jutro smo takoj po zajtrku odkolesarili na sosednji hrib Kolovrat, kjer smo si ogledali del muzeja na prostem, ki spada v okvir Poti miru. Med vračanjem v CŠOD pa seveda nismo mogli iz svoje kože, zato smo nabrali razne rastline, ki smo jih kasneje uporabili za postavitev šolske razstave in izdelavo hidrolata. Po kosilu so naše profesorice organizirale delavnice, na katerih smo začeli izdelovati posamezne dele šolske razstave, v katero so spadali plakati, kaverna, vrečke z zdravilnimi zelišči, hidrolat iz rmana ter skrivnostni hidrolat, imenovan Posočje v steklenički … Zvečer smo se po opravljenem delu zbrali, skupaj zapeli in zaigrali nekaj pesmi, igrali pantomimo in se še bolje spoznali in spoprijateljili.
Za tretji dan smo si prihranili čudovit izlet do slapu Kozjak ter visečega mostu čez smaragdno čisto Sočo. Tam se je verjetno kar vsak od nas spomnil na Simona Gregorčiča in njegov prvi del pesmi Soči - “Krasna si, bistra hči planin, brdka v prirodni si lepoti, ko ti prozornih globočin nevihte temne srd ne moti, krasna si, bistra hči planin!” Na temačnejše nadaljevanje pesmi pa nas je žal spomnila italijanska kostnica v Kobaridu, kjer smo imeli še zadnji postanek pred odhodom proti šoli.
V popoldanskih urah smo prispeli nazaj v šolo. Tam smo postavili razstavo in se vsi veseli, polni novega znanja in novih prijateljstev, poslovili. Naš tabor se je uspešno zaključil. V imenu vseh lahko rečem, da smo zelo hvaležni za ta tabor in vse spomine, ki nam bodo ostali za zmeraj.

Napisal: Rok Bergant, 3. Fc

DOBRI IN SLABI!

Presrečna sem! V mojem nabiralniku se je znašlo potrdilo. Ja, prav tisto, ki potrjuje, da čez pol leta s potrjeno vizo potujem v Kanado. Vzhičena sem! Zaključek srednje šole in začetek potovanja ter pričetek sprehajanja po svetu. Spoznavanje te kot mavrica raznovrstne kulture in pisanega človeštva. Na tem svetu je toliko več, kakor se zdi! Veliko skritega, še nepovedanega! Toliko zgodb, zapisanih v spominu, toliko ran, označenih na srcu, toliko ljudi – belih, črnih, rumenih, zelenih ... Toliko vsega. Toliko pripovedi, ver in prepričanj. In vse. Prav vse si želim spoznati! In tukaj se začne. Prav s tem potovanjem. Tu je začetek!

In ko sredi sprehoda premišljujem o tem, o tej drugačnosti in vseh neznanih stvareh, ki me čakajo, skoraj pomedem po tleh dekle v teku. Močno se dregne obme in skoraj poleti proti tlom. Zgrabim jo za roko in jo potegnem kvišku, predno se njen obraz sreča z asfaltom. »I'm sorry! Very sorry!« zbegano momlja z nekim čudnim, neznanim angleškim naglasom. Prikimavam ji s čim bolj razumljivimi: »It's OK. It's OK,« in si jo ogledam od glave do pet. Njena koža je nekaj odtenkov temnejša, pramen črnih las ji nerodno kuka izpod rute. Oblečena je v strgano, že dolgo neoprano krilo, zgoraj pa nosi tanjšo jakno in je približno moje višine. Pri srcu me rahlo stisne. Pa ne zato, ker bi mi bilo žal, kako revno je oblečena. Ne, ne zato. Pač pa zaradi vseh grdih asociacij, ki mi jih njena ruta pripelje v misli. Močno se borim sama s sabo, da se pomirim. Da pogledam prek tiste rute. Saj je samo ruta. Samo dekle. Samo vera. Nič bomb. Nič teroristov. Samo dekle. Samo črn pramen. Samo zelene oči.

Rahlo mi je nerodno, ko jo povprašam, kam se ji mudi. V brezglavi angleščini mi razlaga o nekem domu, o starših, o kosilu in o zamudi. Z mnogo truda in še vedno nekoliko potno dlanjo, ki si jo brišem v hlače, sestavim njen govor. »Torej, ne najdeš doma, kjer si nastanjena in kjer so tvoji starši. Ker ga že dolgo iščeš, si zamudila kosilo?« povprašam v upanju, da se moj glas ne trese preveč in da ne opazi oči, ki preiskujejo njeno telo. Sama sebi se zdim prav trapasta. Če bi hotela, bi se tista bomba že sprožila! Kakor koli že, dekle prikimava in v očeh, tistih zelenih, vidim olajšanje, ker jo končno nekdo razume. Potrudim se z nasmehom. Še vedno potnih rok jo vprašam, če bi šla z menoj na kebab, ki je takoj za vogalom. Skeptično me pogleda. Samo pomignem ji z glavo in se odpravim proti koncu ulice, kjer se nahaja najboljši kebab v celi Ljubljani. Presenečena sem, ko mi dekle sledi.

Kupim nama kebab in nato sedeva na klop. Dekle si kar oblizuje prste, ko jo pričnem, sedaj že bolj pogumno, spraševati o njej. »Jaz sem Urška. Pa ti?« vprašam. S polnimi usti mi zamomlja nekaj podobnega kot je Ruba. Bo že moralo biti prav. Ko vase spravi še zadnji grižljaj kebaba, mi kar sama od sebe pripoveduje.

Pripoveduje mi o domu, o vojni tam in o družini. Kako je vojna vzela njenega brata in kako jih je oče, skupaj s sestrama, poslal na neko ladjo z obljubo, da se jim pridruži kasneje. Pozorno jo poslušam in ne sprašujem preveč. Skušam si zapomniti vse, kar pove. Poslušam o dolgi, nikoli končani hoji proti obljubljeni deželi. Govorila je o streljanju, zlobnih vojakih, ki so počeli neprimerne stvari, ter jih pri tem še prekolne, naj jih Alah kaznuje. Včasih se ji zatrese glas, drugič govori zelo jezno, ko pripoveduje o bodečih žicah in o groznih ljudeh, ki so jih srečali. V očeh ji vidim jezo, ki se spremeni v mil in ljubeč

pogled, ko pripoveduje o družini, o očetu. Še sama čutim njeno ljubezen in naklonjenost. Govori o pomoči in tudi o prijaznih ljudeh, ki jih vseeno ni tako malo. Včasih se kislo nasmehnem. Tako zavzeto brani svojo vero, da se počutim rahlo ogroženo za svojo. A vseeno me ne prestraši preveč. »Vse, kar si želim. Vse, kar iščemo jaz in moja družina. Samo nov začetek si želimo. Samo mir. Nič več streljanja. Nič več izgube. Nič več hudega. Samo varnost. Samo malce pomoči, da se postavimo na noge. Da se vključimo. Samo to. Nič vam nočemo. In ne bomo jemali, če sami ne boste dali. Nismo slabi ljudje. Alah je dober,« s temi besedami me pogleda, nekoliko upravičujoče: »Tudi Bog je dober. Za nas Alah, za vas Bog.« Na usta se mi prikrade nasmeh. Saj ne, da sem kakšen hud vernik ali kaj takega. Nikakor. Samo veseli me, da ve, da obstajamo tudi drugače verujoči. Da verjamemo v druge stvari. Strah je zapustil moje telo in na obraz se mi je prikradel iskren nasmeh.

»Ljudje tu … Pogosto so jezni, neprijazni …« mi po kakšnem trenutku molka pove. Pogledam jo. »Težko je. Ljudi je strah. Vse je čudno. Toliko se dogaja. Mediji tako napihujejo, da še mravlja izgleda kot slon. Pa predsodki. Teh, teh je polno. Predsodki in stereotipi. Največji in najbolj prazen strah,« tiho zamomljam. Malce me je sram. Še kakih pet minut nazaj bi z veseljem vrešče zbežala, sedaj pa si želim, da bi ji lahko kako pomagala. Kakor koli. Da naredim nekaj. Nekaj dobrega. Nekaj, da ji bo malenkost lažje. Da bo vsa ta grozota za trenutek pozabljena.

In potem jo objamem. Kar tako. Objamem jo. Močno. Zaprem oči. Čutim njen utrip in njene roke, ki se oklenejo mojega telesa. Ne vem koliko časa preteče, a ko oči spet odprem, se počutim bolje. Mnogo bolje! Njen nasmeh je nekoliko večji, moja duša pa polnejša. Kak trenutek strmi vame, nato pa se ozre po ulici. Ko se zopet obrne k meni, se nasmehne in vstane. Prime mojo dlan in reče: »Hvala. Ljudje so samo dobri in slabi. Ti si dober človek.« In potem, kar tako, spusti mojo dlan in se v diru požene proti koncu ulice, od koder sva prišli, in mi izgine izpred oči. Šokirano gledam za njo, kako izgine kot puh meglice. Kakor hitro je pritekla mimo, prav tako hitro je stekla stran. Rahlo zbegano in razočarano gledam zdaj v prazno ulico, a z menoj ostanejo njene besede. Obtičijo v moji glavi in se naselijo v tistem delu, kjer te zbadajo, da preprosto moraš razmisliti o njih.

»Srečno, Ruba,« tiho zašepetam in se odpravim po zaprašeni ljubljanski ulici.

Dobri in slabi ljudje. Ljudje se ne delimo glede na barvo las, odtenek kože, glede na državo, iz katere prihajamo, niti ne na vero in obleko. Ne glede na kulturo in niti glede na jezik ne. Ne, ljudje se ne delimo tako. Ni važno, kdo si, kakšen si in kateri jezik govoriš. Nič ni tako pomembno kot to, kakšen človek si. Dober ali slab. Samo to je pomembno. Ker, ko se to življenje izteče in ko stojimo pred stvarnikom, pa naj bo to kdorkoli ali karkoli že, na koncu je velja samo to, ali smo v življenju delali dobro ali slabo.

Kot je rekla Ruba, na tem svetu smo samo dobri in slabi. In jaz se bom vedno trudila biti v skupni tistih prvih, dobrih ljudi. Njene besede mi odzvanjajo v glavi vsakič, ko mimo mene priteče fant, črn kot noč, moški, ki v telefon tuli neko čudno zgradbo besed ali pa mamica, z ruto okoli glave, ki za roko vodi sina. Besede so se zapičile v moje možgane in mi pomagajo, da sem boljši človek. Za to ji bom večno hvaležna. Želim si le, da bi isto vedeli tudi drugi.

Urška Juhant, 4. Kb
(Šolsko leto 2015/16)

DRUGAČNOST BOGATI

Sedel sem v čakalnici že eno uro, naveličan vsega skupaj, z močno bolečino v ustih. »Kaj je narobe s tem slovenskim zdravstvom?« sem si mislil in se dolgočasil naprej. Na mizi sem vzel časopis in ga odprl nekje na sredini. Nikoli ne berem časopisa, a članek na kocu strani mi je pritegnil pozornost. »Iščemo prostovoljce!« Bral sem naprej. »Iščemo prostovoljce za oskrbo in pomoč migrantom. Vsakršna pomoč bi nam prišla prav. Kogar zanima, naj nas pokliče na številko 080 25 25 250.«
Ko sem odhajal iz zobne ambulante, sem razmišljal o članku, ki sem ga prebral. Aktualna tema zadnje čase so migranti. Povsod pišejo in govorijo samo o tem, sam pa sem čisto preveč zaposlen, da bi spremljal, kaj se dogaja po svetu. Šele, ko sem prebral članek, sem se zamislil, kako težko mora biti tem ljudem, ki so ostali brez doma. To so čisto nedolžni ljudje, ki pri vsem tem nimajo nič. Vsega sta krivi tamkajšnja ureditev in politika. Tam je huda vojna, ljudje so ostali brez domov in svojcev. Mi pa se ne zavedamo, kaj vse imamo …
Že cel teden razmišljam o tistem članku iz časopisa, celo kupil sem si časopis in gledam v številko. Le kaj mi je? Vzamem telefon in vtipkam številko ter upam, da se na drugi strani nihče ne bo javil. Ampak, kaj, če se? Kaj bom rekel? Še ni trikrat zazvonilo, že se je na drugi strani linije oglasil prijeten ženski glas. V grlu se mi je naredil velik cmok. Gospa mi je vse prijazno razložila, jaz pa sem ji jecljaje postavil sem pa tja kakšno vprašanje. Odložil sem telefon in se zamislil. Kaj sem ravnokar naredil? Prijavil sem se kot prostovoljec za pomoč migrantom? Sploh nimam časa za prostovoljstvo.

V ponedeljek po službi sem hitel domov, kjer sem pokosil in se preoblekel. Danes je moj prvi dan prostovoljstva in moram priznati, da sem živčen, kot bi šlo za razgovor za službo. Prišel sem pred zapuščen trgovski center, kjer so uredili prenočišča za migrante. Počasi sem se odpravil proti vhodu in vse bolj me je stiskalo pri srcu. Bilo me je strah, strah me je bilo teh ljudi. Prihajajo iz vojnega območja, kaj če imajo vsi takšna nagnjenja in mi bo kdo škodoval ali me celo ubil?
Zadolžili so me, da iz tovornjaka z ostalimi fanti zložimo hrano za migrante. Ko smo bili pri koncu, sem na vogalu stavbe videl premraženo dekle, z dolgimi valovitimi lasmi, ki so bili zelo umazani. Kavbojke, ki jih je nosila, so bile umazane, barva njenih čevljev pa je bila nevidna zaradi blata, ki jih je prekrivalo. Glavo je imela naslonjeno na kolena. Odnesel sem zadnji zaboj hrane v skladišče, ona pa je še vedno sedela tam z glavo na kolenih. Počasi sem se ji približal in ji v angleškem jeziku dejal, če je vse v redu z njo. Ni se odzvala. Počepnil sem in jo še enkrat ogovoril. Dvignila je glavo, a rekla ni ničesar. Dih mi je zastal. Tako lepega obraza še nisem videl. Njena polt je bila temnejša, oči pa je imela svetle, sinje zelene. Njene dolge trepalnice so bile kot krila metuljev, ustnice polne ter nežno roza. Kljub temu da je bila vsa umazana, je bila prečudovita. Gledala me je in še vedno ni rekla ničesar. Predlagal sem ji, naj gre notri, saj se dela tema. Nisem bil prepričan, če me sploh razume, zato sem ji pokazal. Pogledala je stran in še kar sedela tam, jaz pa sem stal pred njo kot kip. Počasi sem se obrnil in se vrnil notri, saj so potrebovali mojo pomoč. Ko sem odhajal, sem se oziral po prostoru, a je nisem videl nikjer.

Celo noč sem razmišljal o njeni lepoti in se spraševal, kaj takšno lepo dekle dela tukaj, kaj vse je že prestalo in kaj vse še bo. Naslednji dan sem delil hrano v razdelilnici. Na začetku sem gledal ljudi, vse umazane, neprijetnega vonja in objokane, ki so s tresočimi rokami sprejeli hrano iz mojih rok. Z vsakim krožnikom, ki sem ga dal iz rok, sem težje prenašal cmok, ki se mi je nabiral v grlu. Nisem jih mogel več gledati, zato sem pogled usmeril v tla. Med odmorom sem odšel ven in dekle je zopet sedelo na tleh, a tokrat njena glava ni slonela na kolenih, temveč je gledala v sonce, ki je zahajalo. Počasi sem se ji približal in jo pozdravil ter jo vprašal, kako je. Ni mi odgovorila, jaz pa sem še vedno stal tam in jo gledal. Počasi se je obrnila in se zazrla v moje oči. V lomljeni angleščini me je vprašala, kaj še vedno počnem tukaj in če nimam pametnejšega dela. Bil sem šokiran, a vesel hkrati, saj je končno spregovorila. Vprašal sem jo, če kaj rabi in zakaj sama sedi tukaj. Ni mi odgovorila. Vrnil sem se v center ter v skladišču poiskal odejo. »Na, da ti bo topleje.« Nežno me pogledala in sprejela odejo, ki sem ji jo prinesel. Usedel sem se zraven nje in se zazrl v nebo. Tokrat nisem rekel ničesar, samo čakal sem, da bi ona kaj rekla. Čez nekaj časa me je pogledala in se mi nasmehnila. »Veš, kljub temu da sem na tisoče kilometrov stran od doma, je nebo popolnoma isto, kot je pri nas.« Rahlo sem se nasmehnil in pokimal. Vprašal sem jo o družini. Povedala mi je, da so njeno mamo, očeta, brata in mlajšo sestrico ubili. Imela je veliko srečo, da ravno takrat, ko so bombardirali hišo, nje ni bilo doma. Raje pa bi videla, da bi bila tudi ona takrat v hiši, saj je najhuje, če izgubiš vse, ki so ti pomenili največ. Poleg tega je morala zapustiti svoj dom.

Prijatelju sem povedal o vsem tem, kar sem doživljal in kar me je doletelo v zadnjem mesecu. Bil je precej šokiran. »Pa te ne moti, da je kar ena ženska, druge vere, poleg tega pa še ne govori istega jezika? Kako si sploh lahko govoril z njo? In to, da si za prostovoljca ... mislim, da se ti je zmešalo.«
Nekaj časa sem razmišljal, kaj naj mu odgovorim. Njegove obtožbe so res hude … in moram priznati, da me je prizadel. »Poglej Matej …, ne vem kaj se mi je zgodilo, ampak jaz sem čutil, da moram to storiti. Že pet let delam v pisarni, domov prihajam ves utrujen. Nikoli se nisem počutil kaj dosti koristnega. In rabil sem to. Še sam ne vem, zakaj, ampak veliko bolj sem srečen sedaj, ko delam nekaj koristnega za druge.« Matej me samo gleda in ne reče ničesar, zato nadaljujem. »In to, da je ona druge vere, me sploh ne moti. Saj nisva skupaj, ničesar nimava, samo zaljubil sem se pač. V tem ne vidim ničesar spornega. Matej, tako lepe ženske še nisem videl. Za razliko od tebe, nisem rasističen. Prav nič me ne moti njena barva kože in njen govorica, ki se mi zdi bolj zapletena kot kitajščina. Pa kaj … nič slabega ni v tem, če si malo popestrim besedni zaklad in se naučim nekaj njihovih besed.« Naredim požirek piva, nato pa nadaljujem. Govorim vse bolj glasno in odločno. »Veš, niso sami krivi, da je pri njih vojna. Vsi Slovenci oziroma Evropejci jih gledamo, kot da nas bodo okužili z ebolo. Veš, tudi oni so samo ljudje, ki se borijo za svoje življenje. Nisem rekel, da mi je zelo všeč, ker jih je toliko, ampak moramo si pomagati med seboj. Takšni kot smo mi. Krvavi pod kožo. Si predstavljaš, da pri nas izbruhne vojna. Kaj bi ti storil? Čakal, da se vojna konča? Najbrž ne. Tudi ti bi bežal, bežal za svoje življenje in življenje ljudi, ki ti pomenijo največ. Tudi oni to počnejo. Ne veš, koliko otrok je ostalo brez staršev. Koliko staršev je ostalo brez otrok. Si predstavljaš, kako grozno je to? Ne rečem, da je pravično. Ni! Res je, da je za migrante bolje poskrbljeno kot za katere koli državljane, ampak moramo biti radodarni. Moramo jim pomagati.« Matej je bil nekaj

časa tiho, nato pa je dejal: » Že, ampak, kaj če bo slovenski narod izumrl. Poglej, koliko jih je. Mene je strah teh ljudi. Veš kako so napadalni! Kar nekaj razbijajo in uničujejo. Ter zavračajo našo pomoč! Meni se zdijo strašljivi!«
»Misliš, da mene pa ni strah? Strah me je kot hudiča. Ko sem šel prvi dan tja kot prostovoljec, sem mislil, da se bom podelal v hlače, tako zelo me je bilo strah. Ampak sem zmogel. Še vedno se jih sicer bojim, nekaterih, ampak po drugi strani mislim, da so takšni, ker se oni bojijo nas in je to njihov način obrambe. Preživeli so toliko hudega, da na tak način izražajo svojo bolečino. Ne podpiram jih pri teh dejanjih, saj menim, da se bo kmalu vse umirilo. Na njih gledam, kot da so turisti – ko se bo pri njih malo umirilo, se bodo vrnili. Zadal sem si tudi cilj, da bom vsako leto odpotoval v drugo državo. Med njimi bo tudi Sirija. Ne moremo vedno gledati samo negativno na stvari. V vsaki stvari moramo najti nekaj pozitivnega, saj tako bolj uživamo življenje.«
Matej mi je pokimal z glavo, na mizo vrgel pet evrov ter si oblekel plašč. »Za pivo. Pokliči me, ko boš spet pravi, stari Nik.« Obrnil se je in odšel iz bara. »Drugačnost bogati!« sem rekel na glas, vendar me ni več slišal. Vseeno mi je. Sem to, kar sem. Oni so to, kar so. Drugačni, a povsem enaki.

Lara Kovačevič, 4. Kb
(Šol. leto 2015/16)

DOTIK LJUBEZNI V SEVERNI DEŽELI

UTRINEK S PRAKSE NA FINSKEM

V nedeljo, 18.10. 2015, se je zame in mojo sošolko pričelo potovanje, ki nama bo za vedno ostalo v spominu. Ko sva sedli na letalo, si nisva niti predstavljali ljubezni, ki jo bova čutili do čudovite Finske, kaj šele ljubezni, ki nama jo bodo izkazali tamkajšnji prebivalci.
S pričetkom prakse v kozmetičnem salonu se je začela tudi neverjetna izkušnja in dnevi, polni dogodivščin. Največ nam pomeni, da je stranka ob koncu nege srečna, zadovoljna in da na njenem obrazu igra nasmeh. Prav to je tisto, kar si želiš doseči. In čeprav so bile stranke vedno hvaležne, srečne in nasmejane, pa se nobena ne more primerjati s starejšo, prijetno in hkrati nekoliko nadležno gospo, s srcem v velikosti planeta.
Bil je popolnoma običajen delavni dan. Naročenih sva imeli nekaj strank, med njimi pa tudi stranko, pri kateri bova sodelovali obe. Skupaj sva pripravili prostor, vsaka svoje. Jaz sem imela pedikuro, Kaja pa naj bi na isti stranki izvajala nego obraza. Skupaj sva pripravili še pripomočke za manikiro in nato počakali na stranko.
Na recepciji je stala simpatična starejša gospa, s sivimi lasmi, premikala pa je s pomočjo vozička. To je bila najina stranka. S širokim nasmehom sva jo pozdravili in pospremili v garderobo. Tam sva ji pokazali, kaj mora storiti, saj ni dobro govorila angleško. Pomagala sem ji obuti copate, ji podala brisačo, nato pa sva jo s Kajo počakali pred vrati. Ovita

v brisačo je prišla ven. Podprli sva jo vsaka pod eno roko in jo odpeljali do prostora, ki sva ga pred tem pripravili zanjo. Posedli sva jo, jaz pa sem pripeljala voziček z vodo (za namakanje nog). Prišla je tudi najina mentorica Tuula, ki se je pogovorila s stranko. Povprašala jo je po posebnostih, podatke pa posredovala nama, da sva vedeli, pri čem sva. Ko sem obrisala stranki noge in se je ulegla, pa sva pričeli z delom. Pričakovali sva prijetno, hitro opravljeno delo, dobili pa nekaj daleč od tega!
Ko sem želela začeti z delom, so strankini prsti na nogah kar švigali naokrog, se krčili in mi povzročali polno preglavic. Uporaba ostrih predmetov je bila popolnoma prepovedana opcija, saj sem se bala, da jo bom zbodla! Dolge nohte sem torej pilila v nedogled in molila, da bo hitro konec. In če sem mislila, da se bo krčenje prstov umirilo ali pa bom vsaj lahko preskočila lakiranje le-teh, sem se močno zmotila! Živo rdeč odtenek je tisto, kar si je gospa zaželela, jaz pa sem skoraj znorela!
Nanašanje barve je bilo prava muka. Sošolkino smejanje, med izvajanjem nege obraza, pa mi tudi ni nič pomagalo. Lakirala sem en noht na minuto in prosila Boga, naj mi da moč in živce. V olajšanje mi je bilo vsaj to, da niti moja predraga sošolka ni odšla brez vseh težav. Vsaka kozmetičarka ve, da barvanje trepalnic, ko ti nekdo mežika z očmi, velja za misijo nemogoče. Kar privoščila sem ji, da se maltretira!
Ko sva končali, si je gospa zaželela še manikire in ker sva ji želeli ustreči, sva to tudi storili. Medtem ko je moja sotrpinka izvajala manikiro, je mene stranka poslala po šminko. Tekala sem gor in dol po salonu ter ji prinašala različne odtenke, od katerih ji ni bil noben všeč. Tudi pri sošolki ni šlo brez težav …
Izgubljali sva živce, se jezili v slovenščini, saj sva vedeli, da naju ne bo razumela, in molili, da se čim prej konča. In ko sva končno zaključili, sva stranki prinesli ogledalo. Ko se je pogledala, ji je na obrazu zažarel nasmeh, vreden vseh živcev in nevšečnosti! Tuuli, najini mentorici, je v finščini pohvalila vse! Od čudovite šminke, lepo pobarvanih trepalnic in urejene kože, do čudovitih nohtov na rokah in lahkih stopal. Bila je navdušena! Tako navdušena, da naju je kar golih prsi objela. Brisača ji je zdrsnila na boke, pa sploh ni opazila, in naju je kar objemala, trepljala in govorila: »Kiitos!«, kar v finščini pomeni hvala. In takrat sva vedeli, da ne glede na vse težave, ki jih lahko s stranko imaš, ne glede na to, koliko živcev ti požre, na koncu največ pomeni tisti nasmeh sreče in zadovoljstva, saj veš, da si nekaj opravil več kot odlično ter s tem nekoga osrečil. In kot bodoča kozmetičarka bom živela za tiste nasmehe hvaležnosti, ki so »plačilo« za vse postorjeno in vse težke stranke.

Urška Juhant, 4. Kb
(Šol. leto 2015/16)

BIVANJE V LATVIJI

(PRAKSA V LATVIJI – MEDNARODNA IZMENJAVA)

Letošnje šolsko leto sva bili skupaj z dvema dijakinjama izbrani za opravljanje praktičnega usposabljanja z delom v tujini. Odšli sva v Severno Evropo, in sicer v eno izmed Baltskih držav, Latvijo. Pred najinim odhodom je bilo potrebnih še veliko priprav, kot npr. urediti letalske vozovnice, morali sva si tudi poiskati bivališče, kjer sva stanovali, zavarovanje itd. Težko pričakovani odhod je bil 17. 10. 2015, ko smo skupaj z dvema dijakinjama in s profesorico odpravili na naše potovanje. Pričeli sva ga na Brniku ob 10h, kjer smo opravili vse potrebno (dvig letalskih vozovnic, oddaja prtljage in vkrcanje na letalo). Leteli smo približno eno uro do naše naslednje destinacije, Zuricha, kjer smo čakali malo več časa, nekaj ur, a so nama minile zelo hitro. Ogledovali sva si letališče, se pogovarjali in se med seboj še malo bolje spoznali. Že smo vstopili na let za Latvijo, leteli skoraj tri ure in nato prispeli do najinega končnega cilja. Tam nas je že čakal voznik taksija, ki nas je odpeljal do našega stanovanja, ki se je nahajalo v samem centru Rige. Stanovanje je bilo zelo prostorno. Imelo je majhno kuhinjo z dnevno sobo, kopalnico in dve spalnici. Ena spalnica je imela tri postelje druga pa dve. Zelo nama je bilo všeč. Ker sva prispeli pozno zvečer, sva kovčke pospravili in se odpravili spat.

Naslednji dan naju je čakal ogled latvijske šole in vožnja z vlakom. Šola nama je bila zelo všeč. Razdeljena je na več stavb. Še posebej nama je bila všeč soba za sproščanje, ki jo je šola okrasila za vse dijake in presenetljivo tudi za starejše ljudi. Naša mentorica nama je povedala, da v to sobo starejši ljudje prihajajo predvsem z razlogom, da obujajo spomine, saj šola v takih primer sobo okrasi po njihovih željah, npr. s fotografijami, pohištvom iz njihovih mladih let itd. Po ogledu šole pa naju je njihov voznik zapeljal še v oddelek, kjer sta delali dijakinji iz programa kozmetični tehnik. Tam sva spoznali njunega mentorja in si ogledali prostore za masažo, telovadbo, limfno drenažo itd. Nato sva z avtobusom odšli domov. Po prihodu domov sva prvič preizkusile najine kuhinjske sposobnosti in nato v večernih urah odšli na sprehod po Rigi. Naslednji dan sva spoznali vodjo našega programa na latvijski šoli in skupaj smo odšli v laboratorij, kjer sva delali nadaljnje tri tedne. Spoznali sva vodjo laboratorija ter si laboratorij tudi ogledali. Po končanem ogledu pa nama je vodja našega programa na šoli ponudila tudi ogled Rige. Ogledali sva si staro mestno jedro, park, slavne hiše treh bratov, videli sva parlament, spomenik, ki ponazarja svobodo naroda. Peljala naju je tudi na njihove značilne dobrote s česnom.

Potem pa se je začela delovna praksa. Sami sva zelo veliko delali. Bili sva tudi zelo presenečeni, saj so nama pustili in zaupali veliko stvari kot npr. vzorcev. Laboratorij nama je bil zelo všeč. Je zelo moderno opremljen in predvsem nov, saj so ga odprli septembra letos. Tudi zelo lepo so naju sprejeli. Delali sva na oddelkih za mikrobiologijo, hematologijo, klinično kemijo in na oddelku za imunologijo. Na teh oddelkih sva se srečali tudi z nekaterimi novimi metodami, ki so nama razširile znanje. Na oddelku hematologije sva delali z vzorci krvi, ki sva jih pripravili za analizator ter jih nato tudi analizirali s pomočjo tega. Delali sva tudi z analizatorjem za sedimentacijo ter pripravo razmazov. Vse vzorce sva nato tudi arhivirali, razmaze pa diferencirali pod mikroskopom. Naučili so naju

priprave ročnega razmaza s pomočjo komorice. Na oddelku mikrobiologije sva iz brisov pripravljali suspenzije in izdelovali api teste. Iz brisov sva zasajevali bakterije na gojišče in izdelovali antibiograme. Pri pripravi antibiogramov nama je bilo zelo zanimivo, saj uporabljajo neke vrste pečat, s katerim nanesejo antibiotike na gojišče. V šoli in na praksi v Sloveniji pa sva to vedno izvajali ročno. Pri mikrobiologiji sva spoznali metodo KRISTAL, ki se uporablja za identifikacijo bakterij. Zasajevali sva tudi urikulture itd. Na oddelku klinične kemije sva pripravljali vzorce urina za analizator, pod mikroskopom pregledovali sediment urina ter blata ter analizirali okultno oz. prikrito kri v blatu. Nazadnje sva delali na oddelku za imunologijo. Tam sva izvajali metodo ALEGRIA, s katero dokazujemo predvsem avtoimunske bolezni. Za to metodo sva morali pripravljati reagente in jih pipetirati. Nato sva morali še pipetirati vzorce pacientov in vzorce vstaviti v analizator. Delo nama je bilo zelo všeč. Veliko sva se tudi naučili. Ob koncu najinega praktičnega usposabljanja nama je vodja laboratorija podaril darilci. Med praktičnim delom pa sva prejeli vsaka tudi krvni razmaz, ki naj bi nama služil kot spomin na njihov laboratorij.

Kakor pa nama je bilo všeč praktično usposabljanje, tako sva izkoristili tudi prosti čas. Ogledali sva si Rigo vključno tudi z njenim znanim mostom. Ogledali sva si ga podnevi in ponoči, odšli sva na razgledni stolp, iz katerega sva lahko videli celotno Rigo ter v vojni muzej. Latvijska šola nama je omogočila tudi vpogled v njihovo kulturo, saj nama je omogočila ogled njihove opere. Tam sva si ogledali baletno predstavo Bollero. Predstava nama je bila zelo všeč. Imeli sva tudi možnost, da sva si ogledali in opazovali prebivalce Rige. Njihov način oblačenja, obnašanja in njihovo narodno zavest. Opazili sva, da se dokaj razlikujejo od Slovencev. Po najinem mnenju Latvijci dajejo zelo veliko na kulturne dogodke, kot npr. opere, gledališča, koncerte itd. Tudi vikende sva povsem izkoristili. Odšli sva na ogled plaže v mestece Jurmala, ogledali sva si tudi živalski vrt in imeli priložnost izkusiti nočno življenje same Rige.

Trije tedni so minili zelo hitro in kot bi mignil sva 7. 11. 2015 že pospravljali svojo prtljago in odšli na letališče. Najprej skoraj tri ure do Munchna in nato še do Ljubljane. V Munchnu je čakanje minilo zelo hitro. Vstopili sva celo na ozemlje Nemčije, saj sva na letališču malce zgrešili naša vrata za Brnik. Vse se je zaključilo srečno in z veselim spominom ter z še eno novo izkušnjo v življenju sva prispeli v Ljubljano. Misliva, da nama je bil v Latviji največji izziv predvsem samostojno življenje in prvo srečanje z njim.

Pia Dolinar in Eva Fojkar, 4. L
(Šol. leto 2015/16)

PRAKTIČNO USPOSABLJANJE V TUJINI - RIGA (LATVIJA)

Za praktično usposabljanje v tujini sem prvič slišala na informativnem dnevu. V isti sekundi sem sklenila, da se bom med šolanjem na SŠFKZ trudila sodelovati pri šolskih dejavnostih in doseči čim boljši šolski uspeh, med drugim tudi zato, da bom izbrana za prakso v tujini. Res je bilo tako in konec 3. letnika sem izvedela, da naslednje šolsko leto odidem na PUD v Latvijo.
O izkušnjah s prakso v tujini sem se prej pogovorila s sošolkami oziroma dekleti, ki so tam že bile. Vse so jo pohvalile, zatrdile, da je bila nepozabna izkušnja in da ponovne možnosti odhoda v tujino nikakor ne bi zavrnile. Sama sem postala tako navdušena, da sem komaj čakala odhod.
Pa sem ga le dočakala, 18. oktober 2015, dan odhoda v Latvijo. Zaradi vznemirjenja sem vstala že zgodaj zjutraj, saj mi možgani niso dopustili zatisniti očesa. V kovček sem pospravila zadnje stvari. Z ljubljanskega letališča se je začela pot proti ciljni destinaciji - Rigi. Pot je bila precej naporna, saj smo pri presedanju iz enega na drugo letalo v Zurichu (Švica) morali čakati kar šest ur. Ura je bila že blizu polnoči, ko nam je uspelo priti v luksuzni apartma v čudoviti Rigi.
Že naslednje jutro smo se odpravili proti glavni postaji v mestu, kjer smo bili dogovorjeni s koordinatorko Marite Bondareva. Z vlakom smo se odpeljali v manjše počitniško mestece izven Rige, kjer smo si ogledali njihovo šolo. Postavljena je na zelo lepi lokaciji, saj jo od plaže loči le nekaj minut hoje. Po ogledu šole smo pot nadaljevali proti neke vrste rehabilitacijskem centru, kjer sva z drugo kozmetičarko Klaro opravljali prakso. Pred vhodom naju je počakal najin mentor Rafael. Njegovo znanje angleškega jezika ni bilo najboljše, a vseeno se je potrudil in nam razkazal center. Nad njim sem bila navdušena. Imel je vse, kar si kozmetičarka lahko želi. Prostor za masažo, nego obraza, nego telesa, razne nege z aparati, obloge z blatom, mineralne kopeli, fitnes in še in še. Po ogledu prostorov sem si mislila: »Super, pa se bova le naučili česa novega!«. Ker mentor ni imel preveč časa, saj je imel naročene stranke, smo se dogovorili, kdaj začnemo z delom, in se poslovili.
Preostanek dneva smo z dekleti preživele v čudovitem starem mestnem jedru. Sama sem se zaljubila v barvne hiše z art noveau detajli in v velike jesensko obarvane parke.
Naslednji dan je bil najin prvi delovni dan. Do rehabilitacijskega centra sva z avtobusom potrebovali približno eno uro. Bili sva točni, a mentorja ni in ni bilo. Po pol ure čakanja in gledanja v prazno sva šli na recepcijo in povprašali po njem, tam pa so rekli, da pride čez nekaj minut. Usedli sva se v avlo in čakali. Po slabih dveh urah se je le prikazal in nas v smešni angleščini napotil v garderobo in nato v masažno sobo. Vsaka je naredila tridesetminutno masažo hrbta in za ta dan je bilo to vse. Preoblekli sva se in se napotili proti domu.
Tako je bilo naslednjih nekaj dni, le brez zamujanja. Naredili sva vsaka po eno masažo in konec. Malo sem bila razočarana, saj nam je prvi dan predstavil toliko različnih postopkov, izvajali pa sva le enega. Po eni strani sem razumela, saj vseh predstavljenih postopkov res nisva poznali, a zato sva bili tam, da se naučiva. Razumem tudi, da tam ljudje ne znajo prav dobro angleško in da zato stranki ne bi mogli razložiti, kakšen postopek izvajava, a

lahko bi vsaj opazovali, kako mentor izvaja postopek.

Po nekaj dneh izvajanja klasične masaže, sva končno lahko videli nekaj novega, to je bila masaža z vakuumom in hidromasaža.
Kljub temu, da dela ni bilo veliko, sta dva tedna zelo hitro minila. Za zadnji teden nama je koordinatorka Marite poslala plan dela. Dva dni zadnjega tedna sva torej bili na šoli, kjer sva bili prisotni pri pouku ličenja. Naličili sva se ličenja v stilu Marilyn Monroe, kar je bila tema tiste ure. Drugi dan na šoli sva na sebi naredili nego obraza in opazovali, kako izvajajo nego z derma rolerji, ki pomagajo pri obnavljanju kože. Na valjčku imajo namreč majhne iglice, ki v koži naredijo drobne ranice, ko pa se koža zaceli, je bolj prekrvavljena in je videti bolj mladostna.
Marite naju je peljala tudi na ogled enega od salonov v mestu. Bil je zelo sodobno opremljen. Zelo mi je bilo všeč, da je bil združen tudi s frizerskim salonom in fitnesom. Nekaj prav podobnega si namreč želim tudi sama.

Zadnji dan PUD-a sva odšli na sejem kozmetike. Na podobnem sejmu sem že bila, a mi je bil ta bolj všeč, saj je bil manjši in si si lahko ogledal res vse.
Kljub temu, da na praksi v tujini nisem veliko delala in se nisem naučila veliko novih postopkov, mi je bilo bivanje v Rigi všeč. Zanimivo je bilo videti popolnoma drugačen način življenja, kot smo ga vajeni doma. Mislim, da je bil to nov korak na poti k samostojnosti in vsaj zame pokazatelj, kaj želim delati v prihodnosti.

Polona Bizjak, 4. Ka
(Šol. leto 2015/16)

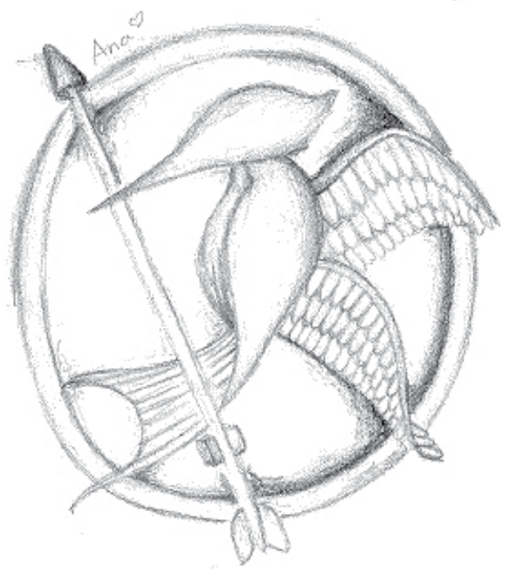

Ana Čater

POPOTOVANJE PO JAPONSKEM

Med poletnimi počitnicami sem bila deležna prav posebne izkušnje, ki se mi bo za vedno vtisnila v spomin.
Sem tabornica že enajst let in se z največjim veseljem udeležujem vseh dogodkov, akcij in taborov (pa naj si bodo še tako daleč od doma), ki potekajo v svetu taborništva.
Ker smo taborniki zelo družabna bitja, se vsake štiri leta organizira svetovni tabor, ki je namenjen vsem tabornikom tega sveta. Imenuje se Jamboree. Udeleženec je lahko star med 14 in 18 let, kar pa pomeni, da se tabora lahko udeležiš le enkrat. Jamboree potaka vsako leto drugje in letos se je odvijal na Japonskem. Ker se je tabora udeležilo kar 80 Slovencev, smo imeli tudi slovensko odpravo, s katero smo se pogosto in z navdušenjem srečevali pred velikim odhodom.
Odprava na Japonsko je trajala kar 28 dni. Na lep poletni dan, 17. julija, smo se dobili na ljubljanskem letališču in odleteli do Istanbula, kjer smo zamenjali letalo in od tam naprej nadaljevali našo enajsturno pot do Osake. Ko smo prispeli na naš dolgo obljubljen cilj, smo se namestili v hostlu in naslednji dan odšli raziskovat staro mesto Kioto. Že prvi vtis mesta in ljudi me je čisto osupnil. Njihova kultura je čisto drugačna od naše. Zgrajene imajo mogočne tamplje, ogromna svetišča, gradove, obzidja, Tori vrata, za katere pravijo, da naj bi vodila v lepše življenje, neizmerno urejene in očarljive vrtove, palače in še veliko več bi lahko naštela. Tudi kultura je drugačna, in ljudje, ki so veliko bolj potrpežljivi, prijazni in olikani. Težko smo se sporazumevali zaradi jezika, vendar so se na vsak način hoteli pogovarjati in nam pomagati. Kar naprej so se nam zahvaljevali, smehljali in se nam vljudno priklanjali. Obiskali smo tudi druga mesta in kmalu spoznali, da je Japonska zelo prijetna dežela. Vsako mesto je bilo nekaj posebnega in povsod je mrgolelo na stotine ljudi. Vsak je hitel v svojo smer s svojim namenom. Tudi hrana je bila edinstvena. Nekaj, kar v Sloveniji ne ješ vsak dan. Poskusili smo od vseh različnih vrst sushijev, pa do miso juh, različnih morskih alg in sladkarij polnjenih s fižolom (na pogled kot čokolada).
Najbolj pa si bom zapomnila mesto Hiroshimo. To mesto in ljudi v njem je zaznamovala atomska bomba, ki je padla 6. avgusta leta 1945. V mestu smo si ogledali muzej, v katerem so bili podatki, razlage, razvoj mesta po atomski bombi in različne zgodbe ljudi, ki so na nas pustile zelo velik vtis. Ena od zgodb je bila o punčki Sadako, ki je bila stara dve leti, ko je atomska bomba padla na Hiroshimo. Sadako je eksplozijo preživela, a je deset let po tem zbolela za levkemijo. Ta je bila posledica črnega dežja, ki se pojavi po eksploziji atomske bombe in prenaša zelo veliko radioaktivnosti. Ko je bila v bolnici, je imela zelo veliko željo, da bi ozdravela. Zato je začela izdelovati origamije kot majhne papirnate žerjave. Vsak žerjav je bil manjši, vendar je imel vsak večjo in večjo željo, ki si jo je Sadako tako zelo želela. Na koncu so bili žerjavi že tako majhni, da jih je morala prepogibati z buciko. Vendar se Sadakina želja ni uresničila. Po njeni smrti so postavili spomenik, na katerem Sadakin kip stoji na vrhu spomenika in v rokah drži velik žerjav. Spomenik je posvečen vsem nedolžnim žrtvam atomske bombe, ki so imeli podobno zgodbo kot Sadako. Ko smo zapuščali mesto, smo bili žalostni, a hkrati tudi veseli, saj je mesto doživelo neverjeten pozitiven razvoj. A našega potovanja še ni bilo konec. Sledil je še zadnji, najbolj pomemben del, Jamboree.
Ker je Jamboree svetovni tabor, se ga je udeležilo kar 35.000 tabornikov iz 151 držav.

Tabor je trajal deset dni in v tem času smo spoznali ljudi iz celega sveta. Spoznali smo njihova verovanja, kulturo, navade, jezike ... igrali smo se skupne igre, se pogovarjali na najbolj smešne načine, pomagali smo japonskim šolskim otrokom in se zabavali, kar se je dalo. Hodila sem po taboru in pozdravljala ljudi, ki bi bili drugače popolni tujci, vendar sem se tedaj počutila povezano, kot da bi bili vsi že dolga leta stari znanci. Po končanem taboru, ko smo bili že vsi tako utrujeni, da bi lahko spali štiri dni skupaj, smo imeli še to priložnost, da smo tri dni stanovali pri japonskih družinah. Tako smo lahko prav od blizu spoznali njihovo vsakdanje življenje. Jedli smo tradicionalno hrano in si še malo ogledovali prelepe japonske vrtove in gradove. Ko je bil čas odhoda, smo bili žalostni, saj so bile družine res super in jih nismo hoteli zapustiti. Vendar je prišel čas, ko je bilo treba dati nahrbtnike na rame in se odpraviti na drug konec sveta – domov.

Flori Kermauner Jesih, 4. Za

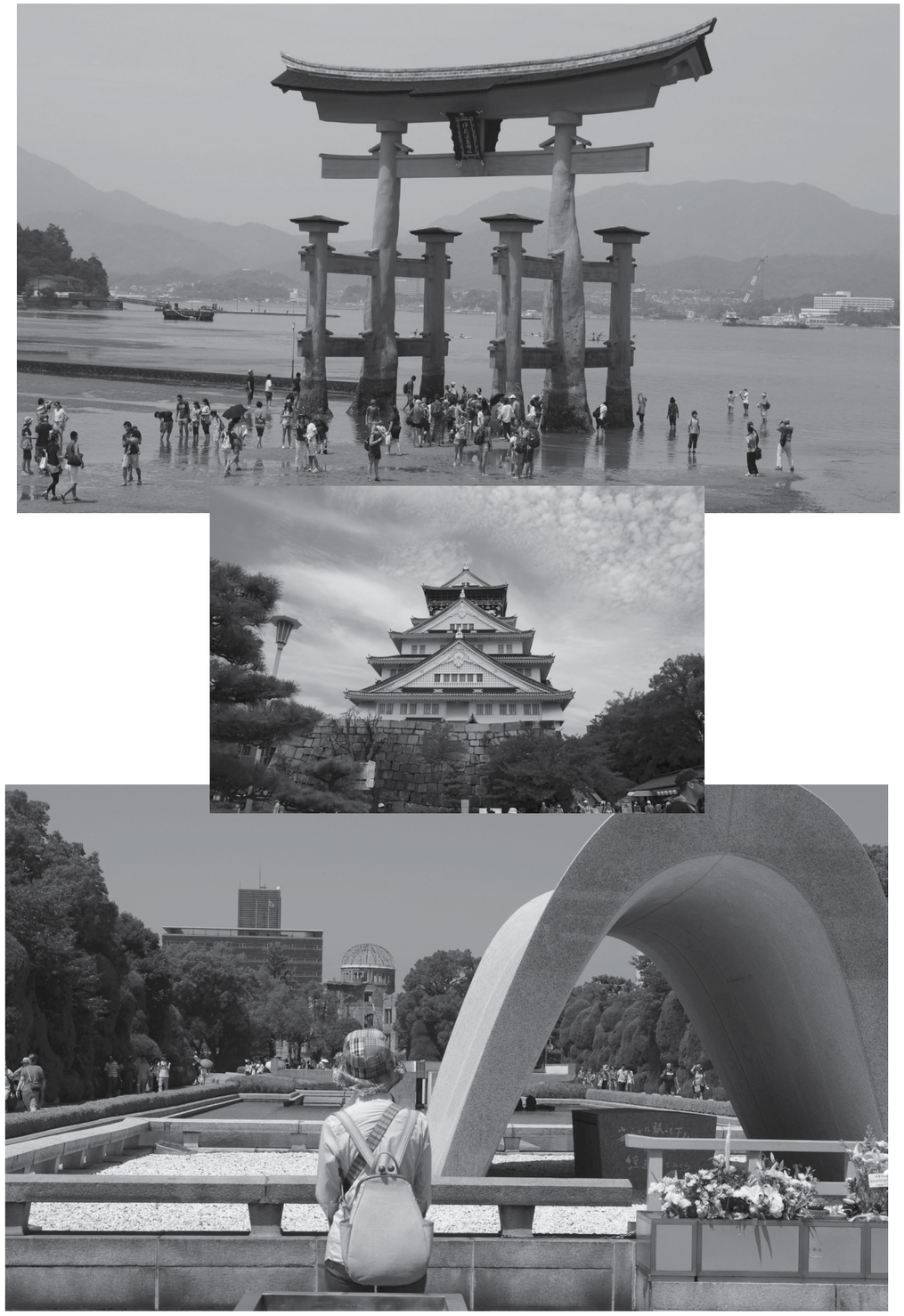

fotografije. Flori Kermauner Jesih

SPLETLI SMO TRDNO VEZ

EKSKURZIJA V MILANO

Dobro se še spomnim prvega dne na srednji šoli. Bil je res poseben dan in je za nas, dijake prvega letnika, pomenil pomembno prelomnico v življenju.

Sprva me je bilo zelo strah. Mislila sem, da bomo potrebovale veliko več časa, da spletemo prijateljstva. Toda zgodilo se je nasprotno. Zelo hitro smo med sabo spletle trdno in neko posebno vez. Gradile smo naše prijateljstvo. Z dneva v dan je vez postajala trša in močnejša.

Verjetno nas je združila in še bolj povezala tudi ekskurzija v Milano, kamor smo se odpravili nekateri dijaki od prvega do tretjega letnika. Tam nismo bili le v družbi sovrstnikov, temveč tudi starejših dijakov in dijakinj, s katerimi smo prav tako ustvarili dober prijateljski odnos. Skupaj smo preživeli tri dni. V teh treh dneh smo si ogledali zanimive stvari, izvedeli veliko novega in predvsem uživali v začetku počitnic.

Kako je bilo? Z eno besedo: nepozabno! Uživala sem prav v vsaki minuti, ki smo jo preživeli skupaj. Vedela sem, da nam bodo skupaj preživeti trenutki za vedno ostali nekje globoko v spominu. Bila je res izvrstna izkušnja!

Anja Kotnik, 2. Ka

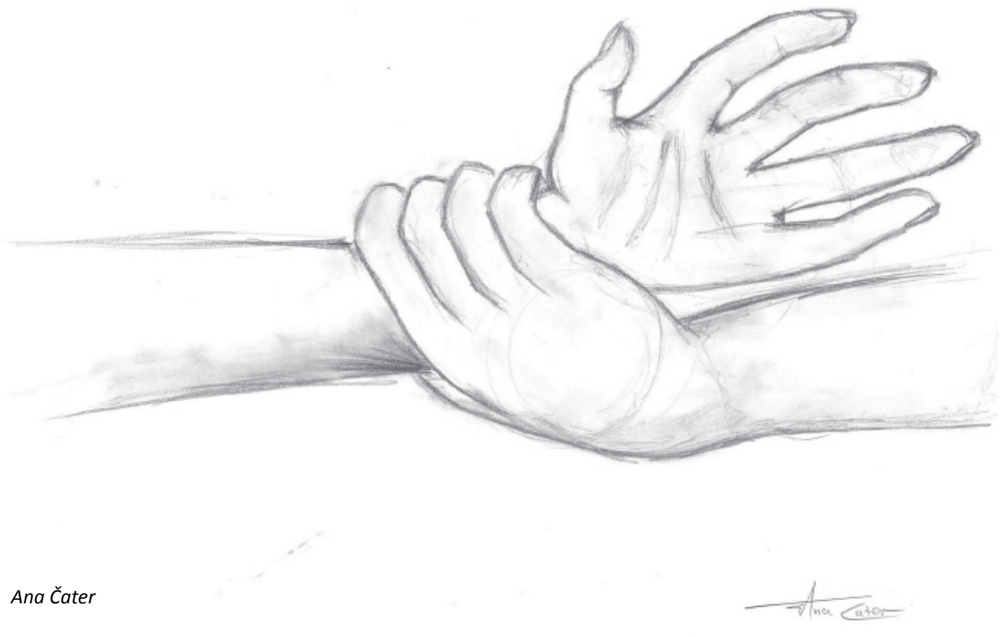

Ana Čater

TILEN BARTOL, SMUČARSKI SKAKALEC ALI ZOBOTEHNIK?

Leto 2015 je malokdo zaključil tako delavno in hkrati uspešno, polno novih doživetij in izkušenj, kot naš sošolec Tilen Bartol. Če ste vsaj malo spremljali medije, verjetno veste, da je Tilen smučarski skakalec. Nabira izkušnje in postaja vse boljši in boljši.

Tilen je bil uspešen že v septembru, ko je na tekmovanju 5. in 6. septembra 2015, za Alpski pokal, v Einsiedelnu v Švici dosegel 14. in 12. mesto in teden po tem na tekmovanju za Pokal FIS, 13. 9. 2015, odlično 3. mesto.
V Norveškem skakalnem centru v Reni, 11. 12. 2015, je Tilen nastopil za celinski pokal, ki gosti uvodne tri tekme za točke celinskega pokala. Zasedel je dobro tretje mesto. Naslednji dan pa se je odlično izkazal, stal je namreč na prvi stopnički in prav tako dan za tem ter se tako s tema zmagama uvrstil med skakalce, ki bodo nastopili na prestižni novoletni turneji v Oberstdorfu v Nemčiji.

Naslednji uspeh za Tilna je bil zagotovo v Rovaniemiju na Finskem, kjer je potekal celinski pokal v smučarskih skokih, tekmovanje za mladince in skakalce, ki se borijo za nastop na svetovnem pokalu. Tilen je s svojim skokom na prvi tekmi, 19. 12. 2015, dosegel 10. mesto, takoj naslednji dan pa že ponosno stal na stopničkah, na 3. mestu, in tako Sloveniji prinesel dodatno kvoto za naslednji cikel tekem svetovnega pokala.

Nato je nastopil še na novoletni turneji v Oberstdorfu in Innsbrucku, kjer se je uspešno kvalificiral naprej, vendar na preostalih dveh tekmah ni imel sreče in je žal izpadel.
Sedaj se Tilen pripravlja za mladinsko svetovno prvenstvo konec februarja ter za finale

svetovnega pokala v Planici, konec marca.

V šoli je letos Tilen bolj malo prisoten, največkrat pride na ure praktičnega pouka. Sam poklic zobotehnik oz. delo zobotehnika mu je še vedno zelo všeč, vendar to ni tisto, kar bi počel preostanek življenja, saj je poklic premalo dinamičen in se po njegovem mnenju »preveč sedi«. Za nadaljnje šolanje se Tilen še ni odločil, ve pa, da bi rad prevzel družinsko podjetje in ga uspešno vodil

Sošolci Tilna podpiramo in zanj stiskamo pesti. V razredu imamo lep odnos, zato se tudi s Tilnom vsi dobro razumemo. Ko pride v šolo, smo veseli in ga radi sprašujemo, kaj vse je počel, medtem ko smo mi sedeli v šolskih klopeh. Njegovo »delo« nam je zanimivo in prepričana sem, da je vsak od nas kar se da ponosen, ko se Tilen prikaže na televizijskem zaslonu.

Tilnu sošolci želimo še veliko uspehov!
Njegovi sošolci in sošolke

Eva Andoljšek, 4. Zb
(Šol. leto 2015/16)

VATERPOLIST ROK

Letos smo se odločili, da bomo v šolskem glasilu Bacil predstavili en ne tako zelo znan in priljubljen šport - vaterpolo.
Za intervju smo izbrali Roka Berganta iz 3. Fc razreda, ki že 11 let uspešno igra vaterpolo v VDK (Vaterpolsko društvo Kamnik) in tri leta sodeluje na evropski in svetovni ravni z reprezentanco Slovenije letnika 1997/98/99. Že vrsto let s svojo ekipo posega po medaljah na državni ravni.

1. Rok, s katerimi besedami bi opisal vaterpolo?
Predvsem zabaven in zanimiv, poleg tega pa še izjemno naporen in grob šport.
Všeč mi je tudi ekipno delo in zame osebno je to najlepši šport.

2. Kakšno opremo potrebuje vsak vaterpolist na treningu oz. tekmah?
Na treningu je vsak vaterpolist oblečen v kratke moške kopalke z natiskanim logom kluba. Na tekmah pa imamo poleg tega še vaterpolske kapice, katere ima vsaka ekipa v svoji barvi (modre ali bele, razen vratarji, ti imajo rdeče).

3. Ali nam lahko za lažjo predstavo opišeš postavitev igralcev v igri in na kratko svojo nalogo?
Ekipo sestavlja največ 13 igralcev in trener. V vodi lahko naenkrat igra samo sedem igralcev, ostali pa sedijo in čakajo na rezervni klopi. Vsak igralec v vodi ima svojo pozicijo, npr. vratar, dva krilna igralca, levi, desni in sredinski igralec oz. bek in še napadalni oz. sidraš.
Moja pozicija na tekmi je največkrat bek. Moja naloga je, da zapiram kontre, krijem nasprotnega sidraša in usmerjam igro.

4. Opiši nam svoj urnik treningov in tekmovanj.
Treniram petkrat na teden po uro in pol. Trening se začne s suhim ogrevanjem in raztegovanjem, nato pa skočimo v vodo, se razplavamo, naredimo nekaj šprintov in medsebojnih podaj ter na koncu postavimo gole in igramo med sabo.
Tekme vaterpola se odvijajo skoraj vsak teden od novembra do junija med vikendi, in sicer v več kategorijah. Jaz igram za kategorije do 19 let in za člane. Tekma traja štirikrat po osem minut z odmori med četrtinami. V tem času vaterpolist preplava približno dva kilometra, zadane kakšen gol, dobi bojno rano in zgubi kopalke (smeh).

5. Bi lahko z nami delil kakšen zanimiv spomin?
Spomnim se dogodka pred štirimi leti, ko me je, na tekmi proti največjim konkurentom iz Kranja, moj lastni golman oz. vratar zadel z žogo v glavo kar trikrat in enkrat se je od moje glave celo odbila v gol (smeh).
Hvala Rok za tvoje odgovore in obilo uspešnih treningov ter tekem na državni in svetovni ravni.

Petra Bremšak, 3. Fc

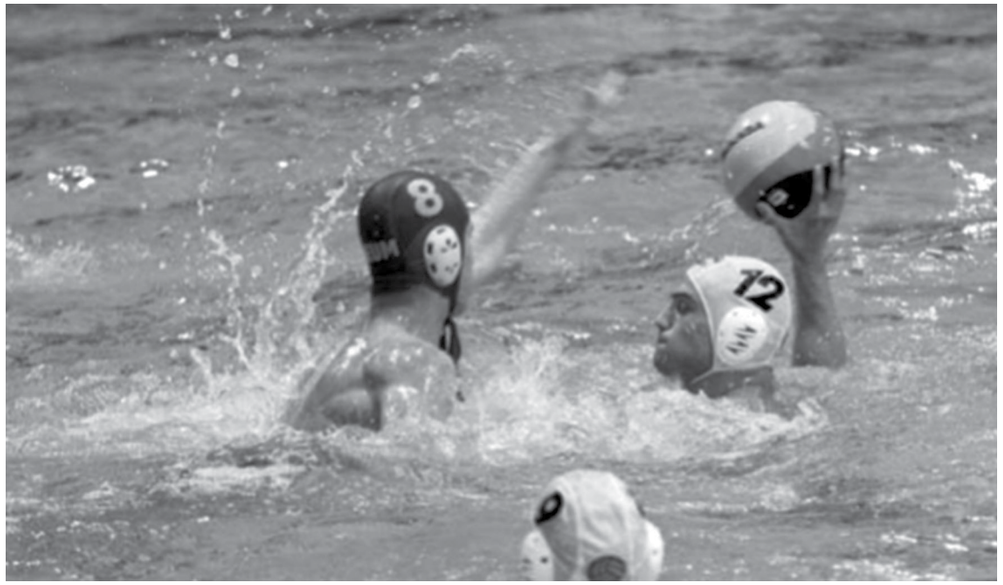

INTERVJU S PROFESORICO ZDENKO DIMNIK

V šoli smo za nalogo pri slovenščini morali izvesti intervju, še prej pa za tega izbrati primerno osebo. Želele smo izbrati osebo, ki jo pozna cel razred, hkrati pa smo želele izbrati zanimivo osebo. Izbrale smo profesorico geografije gospo Zdenko Dimnik, ki se nam je zdela zelo zanimiva oseba predvsem zato, ker ima za sabo že kar nekaj zanimivih izkušenj, med temi so predvsem potovanja po različnih deželah sveta, ki jih včasih omeni tudi med urami geografije. Vprašanja, ki smo jih zastavili, zajemajo predvsem njena potovanja, en del vprašanj pa je posvečen njenemu poklicu.

1. Sedaj učite na Srednji šoli za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo (SŠFKZ), geografijo. Ali ste že od nekdaj želeli postati profesorica geografije?

Ne, sploh ne. Svojo poklicno pot sem začela v razredu, potem pa sem po nekaj letih poučevanja našla svoje delo v turizmu. To delo je bilo zelo dinamično, zanimivo, z veliko potovanji. Obenem pa tudi stresno in nepredvidljivo. Ko pa je našo deželo(Jugoslavijo) zajela vojna in so se turistične poti ustavile, sem razmišljala, kako naprej. Podala sem se nazaj med šolske klopi in tu našla poslanstvo svojega poklica. Zelo rada poučujem in z vami dijaki ustvarjam nove geografske poti.

2. Katere šole ste za izobrazbo profesorja geografije morali obiskovati?

Po osnovni šoli sem obiskovala gimnazijo Poljane. Nato sem se vpisala na Filozofsko fakulteto. Študirala sem geografijo in zgodovino, predmeta, za katera sem verjela, da ti ponudita največjo širino in splošno izobrazbo. In nisem se zmotila, ne? Seveda pa se moraš ob študiju in v poklicu še stalno izobraževati.

3. Ali ste kot geografinja obiskali že veliko držav in ali katerega kontinenta do sedaj še niste obiskali ter bi si ga želeli?
Do sedaj sem obiskala že 48 držav sveta. Prepotovala sem večino držav Evrope, nekaj azijskih in afriških ter bila v Severni Ameriki. Tako me čaka še spoznavanje Južne Amerike in Avstralije. Čeprav sem geografka, mi vedno zmanjka časa (ali pa denarja) za določene poti. V Evropi si želim še spoznati nekatere skrite kotičke, npr. Albanijo. Se pa letos med prvomajskimi počitnicami odpravljam v Romunijo, ki je do sedaj tudi še nisem obiskala. Se že veselim!

Slika 2: Yosemite, narodni park, ZDA

Slika 3: Rt Dobrega upanja

4. Katera država se vam je najbolj vtisnila v spomin in katera vas je najbolj presenetila ter zakaj?
Težko izberem samo eno deželo. Navdušil me je Iran. Ljudje tam so izredno prijazni, njihova kultura in spomeniki stare Perzije pa so res za zgodovinarja nujna destinacija.
Čudovita dežela je tudi Južnoafriška republika. Ko smo popotovali po njej, smo se ustavili za dan tudi v državi Svazi, za katero večina državljanov tega planeta še slišala ni. Res, čista eksotika. Je pa prekrasen tudi Zimbabve: njihov živalski svet je pravi raj za ljubitelje savane. Mene pa so najbolj navdušili Viktorijini slapovi, ki smo jih preleteli s helikopterjem, da smo doživeli vso njihovo veličino. Naš planet ima res veliko prekrasnih kotičkov, odvisno, kaj te zanima in pritegne.

5. Katera je najdaljša razdalja vašega potovanja?
No, to pa moram izmeriti. Tri destinacije so me popeljale najdlje od doma: Mongolija s Sibirijo, JAR in ZDA. Grem na zemljevid pogledat.
No, od Ljubljane je najbolj oddaljen Los Angeles. Leži pa seveda na naši, severni poluti. Če pa pogledam še na južno poluto, je pa tu Rt Agulhas, najjužnejša točka Afrike. Naprej je samo še Antarktika.

6. Za konec pa nas zanima še, katero je bilo vaše prvo daljše potovanje.
Prvič sem se podala v svet kot gimnazijka, z nahrbtnikom seveda. Skupaj s prijateljico sva mesec dni potovali po Evropi. Prekrižarili sva evropske prestolnice, od Pariza pa do Stockholma. Bila je čudovita izkušnja. Naučila me je, da lahko preživiš z malo denarja, če si skromen in ne zapravljaš po nepotrebnem. Obenem pa se naučiš tudi spoštovanja drugačnosti, drugih kultur in ljudi. Nobenih negativnih izkušenj nisem imela. Ljudje tega sveta so na splošno dobri in prijazni. Vsem vam mladim želim, da uresničite svoje sanje in kam odpotujete. Ob tem boste spoznali, ko se vrnete domov, kako čudoviti košček raja je naša domovina Slovenija.

Slika 4: Južnoafriška republika - obisk v šolk

Slika 5: Dijaki na eks. v Normandiji, Francija maj 2015

Sara Alič, Sara Golob, Anja Moškrič, 2. L

LITERARNA KLEPETALNICA: POGOVOR S TIMOM HORVATOM

Praznovanje kulturnega praznika smo obeležili s posebnim dogodkom: literarno klepetalnico, ki je bila v sredo, 3. 2. 2016, ko je na šoli potekal pogovor s Timom Horvatom, avtorjem romana Tretji izvod.

S Timom smo se pogovarjali o vsebini romana, njegovem nastajanju, pisanju nasploh ter o njegovem življenju. Najbolj nas je morda presenetil z odgovorom, da je knjigo napisal v treh tednih med poletnimi počitnicami, kar velja zgolj za pisanje, saj je zgodbo snoval že kako leto prej. Veliko časa mu je namreč vzelo pregledovanje podatkov, pri čemer mu je pomagal profesor zgodovine, vsebinsko pa mu je z nasveti stal ob strani tudi Timov oče. Pogovora so se udeležili dijaki posameznih razredov, ki so knjigo brali za domače branje ali so na temo knjige imeli referat.

Avtor prispevka: Filip Kračman, 4. Fb

TRETJI IZVOD

Tim Horvat, dijak gimnazije Bežigrad, se je s svojim romanom Tretji izvod osredotočil na področje zgodovinsko-vohunskega trilerja. Smer, ki jo je zastavil s svojim prvim osnovnošolskim romanom Lov na patent, tu nadgrajuje. Glavni junak Andrej Košuta je slavni pisatelj. S takim poklicem je avtorju omogočilo v zgodbo vpletati tudi razmišljanja o lastnem ustvarjanju.

Z odvijanjem pripovedi na treh časovnih nivojih, dobrim poznavanjem zgodovine in prepletanjem manjših detajlov med sedanjostjo in preteklostjo, je avtor napisal napet roman, ki vsakomur, ki mu je všeč takšna zvrst, ponuja bralski užitek.

Pripoved je na začetku postavljena v preteklost. Piše se leto 1994, ko novembra Franc Rozman Stane in polkovnik Archer v Lokvah podpišeta pogodbo. Od zunaj zaslišita trušč, tam pa ju čakajo možje varnostno-obveščevalne službe, ju ubijejo, zažgejo šotor, pokopljejo Angleža, pustijo pa le v glavo ustreljenega Staneta.

Zopet pride do preskoka v času in sicer v sedanjost, v leto 2005. Pisatelj Andrej Košuta raziskuje to temo slovenske zgodovine za svoj novi roman, meni, da je bil komandant Stane, največji slovenski vojskovodja v Beli krajini, umorjen. Odloči se, da bo odšel v Beograd, poiskal material v arhivih in ga uporabil za knjigo.

Dogajanje se medtem preseli v Italijo, Trst, kjer so med rušenjem znamenite vile Luise odkrili truplo. Umor je začela preiskovati Carla Volpe s karabinjerske postaje, s sodelavcema Robertinijem in Rossijem. Odkrili so, da je bil moški, ki je bil umorjen novembra 1975 in bil 30 let zazidan v steno, Jože Košuta, stric pisatelja Andreja. Predvsem jih je zanimala tudi povezava z Borisom Furlanom, glavnim pogajalcem osimskih sporazumov, saj so bili časopisni članki o njegovi smrti najdeni v vili. Po identifikaciji trupla je Carla odšla na pogovor k pisatelju, ki se ji je sprva zdel napihnjen, aroganten in samovšečen, a ga je nato le vzljubila. Andrej je kmalu zatem odšel v Beograd, medtem pa so udrli v njegovo stanovanje, kjer so našli pismo odvetniške pisarne Kastelic. V njem je pisalo, da Andreja pri odvetniku čaka paket, ki mu ga je pred smrtjo zapustil Boris Furlan in naj bi ga prejel za svoj 30. rojstni dan. Ista skupina moških, ki mu je stanovanje obrnila na glavo, ga je lovila v Beogradu, a je Andreju le uspelo zbežati. Čez nekaj ur ga je poklical Kastelic, ki mu je čim prej želel sporočiti za paket, a stavka ni mogel dokončati. Andrej je nato s Carlo odšel do pisarne, kjer sta odvetnika našla mrtvega. Pisatelju so Rusi, tisti, ki so ga tako vneto iskali že v Beogradu, podtaknili umor ter ga ugrabili. Carli je Andreja uspelo rešiti, a nista bila še varna, saj so ju lovili slovenski policisti. Tem sta zbežala, se nastanila v Bovcu in poklicala Roberta Jelena, glavnega v primeru Kastelic. Sporočila sta mu, naj pride do Ruske kapelice pod Vršičem. S telefonom, ki ga je Carla vzela ob reševanju Andreja, sta poklicala še Nikolaja, glavnega izmed skupine Rusov, in se domenila za isto zbirno mesto. Tam naj bi mu Andrej dal paket, čeprav ga ni imel, v zameno za morilsko orožje, s katerim bi dokazal svojo in Carlino nedolžnost. Na pomoč jima je prišel še Salvatore, Carlin prijatelj in bivši vojaški ostrostrelec, ki naj bi ju ob srečanju varoval. Pri Ruski kapelici sta od Nikolaja izvedela, da je njegov šef ubil tudi Andrejevega strica in Furlana ter da želi skrivnostni paket, ker se boji, da vsebuje dokaze o truplih. Prezgoden prihod policistov pa je sprožil streljanje, pri katerem sta umrla tako Salvatore kot Nikolaj, s čimer

je Carli izginila najboljša sled za glavnim šefom. Andreja so zaradi poškodb odpeljali v bolnišnico, Carla pa je začela sodelovati z Jelenom. Raziskovala sta tudi o Furlanu, ki je umrl v prometni nesreči z neidentificiranim truplom, obtožen pa je bil umora Anke Kočevar. Sumljivo jima je bilo, da so sklepali, da gre zgolj za prehitro vožnjo in tako hitro zaključili primer. Razloga za umor Anke, zaradi premalo poglobljene preiskave, prav tako niso odkrili. Tako sta Carla in Jelen v tajnem arhivu v zaupnem dokumentu prebrala, da so našli truplo, obdukcija, ki jo je opravila Anka, pa je pokazala, da gre za truplo angleškega polkovnika, zakopanega na Lokvah med 2. svetovno vojno. Ker pa je zapisala preveč kočljivih dejstev, je bila umorjena. Preiskavo je zmotil vznemirjen Andrejev klic, med katerim jima je povedal vsebino skrivnostnega paketa, ki ga je končno dobil. Ta je vseboval pogovor z Jane Mond, agentko angleške obveščevalne službe, v katerem jo je Jože spraševal o truplu ter prišel do odkritja, da gre za polkovnika Douglasa Campbella. Poleg je bila še pogodba o ozemljih med komandantom Stanetom, zastopnikom Tita, in Douglasom, zastopnikom Winstona Churcilla, ki sta jo podpisala preden so ju ubili, kar so storili zaradi strahu, da bi Tito zapustil Sovjetsko zvezo in se odpovedal komunizmu. Veliko presenečenje za Andreja pa je predstavljalo Furlanovo pismo, v katerem mu je povedal, da za umor polkovnika vedo samo Anka, Jože Košuta in on, ter da bodo vsi umrli. Dokument mu je pustil, ker je upal, da so za razliko od časov, v katerih je živel Furlan, ljudje leta 2005 pripravljeni na takšno razkritje. Menil je, da bo on znal presoditi, saj je le njegov sin.

Medtem sta tudi Carla in Jelen prišla do pomembnih sklepov. Ugotovila sta, da se je s tem primerom ukvarjal Martin Bogataj, ki je skrivnost prikril in zatem izginil. Vedela sta, da je to šef, ki ga iščeta. Tako so pripadniki specialne enote obkolili hotel Kempinski v Portorožu, kjer so ga izsledili. V hotelu jih je čakal močnejši moški, sključene postave, nosil je belo srajco, klobuk ter bil zaradi debele plasti pudra bled kot vampir. Carla in Andrej sta takoj ugotovila, da ni Bogataj. Bil je Rus, polkovnik Vasilij Sergejevič Uljanov. Razkril jim je, da je Stalin ukazal skrivno operacijo, ker se je ustrašil, ko se je razlegla informacija o takratnem sestajanju partizanov in Angležev. Operacijo je izvedel oče Vasilija ter umoril polkovnika Douglasa. To skrivnost sta tako trideset let varovala njegov sin Vasilij in vnuk Nikolaj. Potem, ko je razkril resnico, pa je vedel, da nima kam zbežati. Tako se je ustrelil na licu mesta.

Minilo je nekaj mesecev, Andrej si je opomogel od vseh skrivnosti in presenečenj, ki jih je bil deležen, ter na to temo le izdal roman. Konec prikazuje, kako sta se s Carlo udeležila proslave na Lokvah. Andrej je pred sveče položil nekaj listov papirja, med katerimi je bila pogodba in zabeležen pogovor z angleško tajno agentko, ter jih zažgal. Tako sta s Carlo opazovala, kako je izginjal edini dokaz, da se je v Lokvah nekoč zgodilo nekaj, kar bi Slovenijo postavilo na pomembno mesto v zgodovini.

Maja Orešnik, 4. Ka

LITERARNI KLASIKI V INTERPRETACIJI BOŠTJANA GORENCA-PIŽAME

O KNJIGI

Lani, ko je Ana Ugrinovič, urednica njegovega prvega prevoda Georga J. J. Martina, nadomestila upokojenega Zdravka Dušo, ga je poklicala in mu dala vedeti, da si lahko privošči napisati tudi kaj svojega. Pokazal ji je svojo predelavo Prešerna in se spraševal, kako bi bilo videti za celo knjigo takih parodij, ki pa ne bi vse temeljile na facebooku, ampak nasploh na spletu. ''Ko sem prodajal to idejo, sem imel v glavi tri stvari, za katere sem vedel, da bi se jih lotil: Menartovo pesem Croquis, za katero sem že vnaprej vedel, da bo instagram, Levstikovo Popotovanje od Litije do Čateža, ki sem ga imel v mislih kot foursquare, štemplanje po zidanicah, a sem pomislil, da bi twitter omogočal lepše debate, ki bi nastavile ogledalo sodobnemu knjižnemu trgu, in Vodnikovo Dramilo, a se ta pesem potem ni izkristalizirala, ker ne obstaja čustvenček za smučarsklega skakalca in mi je zato manjkal Kranjc.''

Gorenc je spisal knjigo duhovite in nalezljive jezikovne telovadbe, ki se začne že na prvi strani z Urškinim plesom na Facebooku in nato zaokroži po slovenski literarni krajini.

Knjiga se kar ponuja, da jo večkrat vzamemo v roke in si popestrimo dan. Preteklost postavi v moderni čas, in sicer na spletna omrežja.

Pižama je v svoji knjigi omrežil petdeset literarnih klasikov in njihovih del, prizanesel ni niti Prešernu niti Muci Copatarici in jih tudi interpretiral času primerno. Zdaj boste končno izvedeli, kdo lajka Urško Zalo na Facebook-u in kaj o zvezdniku Martinu Krpanu pišejo tračarski časopisi.

To knjigo lahko beremo na vsaj dva načina: ker Slovenske klasike poznamo in se smejimo kontekstu, v katerega jih je stlačil avtor, ali pa se nam zdi, da jih premalo oziroma celo ne poznamo.

Ne beremo obnov, ampak izvirne in največkrat smešne besedne kombinacije in domislice, ki izvirajo iz časa, ko še tekli vozovi in ko so poznali le eno vrsto kave.

O AVTORJU

Avtor knjige, Boštjan Gorenc, se je rodil leta 1977 in ima vzdevek Pižama; je slovenski raper, igralec, komik in prevajalec.
Z rapom se je začel ukvarjati na začetku srednje šole. To je bilo tik preden so se pojavile prve slovenske »plate« – Košir rap team, Ali En z Levo sceno.
Posnel je rap pesmi Poetična misija in Kr naprej, leta 1998 objavljeni na plošči skupine Pasji kartel, Kartelova teorija. Leta 2000 je bila njegova pesem DJ Gmh objavljena na kompilaciji 5'00'' of Fame – Za narodov blagor, ob 75-letnici RTV Slovenija pa je izšla njegova pesem Praznik slovenske besede. Kot Sadžama je v samozaložbi leta 2004 izdal EP ploščo Božič po domače. Leta 2004 je na kompilaciji HipHop Kuhna izšla še njegova pesem Gdo se je zbau?.
V vlogi igralca je nastopal v predstavah Gledališča čez cesto v Kranju Guma s.p. (1997), Vrnitev (1998) in Klavnica (1999), leta 2002 pa v plesni predstavi Andreje Rauch, Rebeka. Leta 2003 je sodeloval pri ustanovitvi BB Teatra v Kranju, kjer je nastopal v črni komediji Hočem nazaj. Od leta 1998 sodeluje tudi v Improligi in Improklubu v KUD France Prešeren. Leta 2011 je vodil medijsko prireditev Viktorji skupaj z Lucijo Ćirović.
Kot prevajalec se ukvarja predvsem z otroško in fantazijsko literaturo. Prevedel je serijo knjig Kapitan Gatnik ter fantazijske Pesem ledu in ognja ter Dobra znamenja.
Trenutno dela kot urednik. Pravi, da v osemurnem delavniku nima časa, da bi prebral vse, kar si želi, zato to počne doma. Meni, da je kritični bralec, to pa je dinamično delo in po svoje nepredvidljivo. Všeč mu je, da je ves čas v stiku z živim jezikom.

,,Slovenščina je lep, uporaben in tudi bogat jezik, je pa seveda od nas samih odvisno, koliko ga poznamo,'' meni Pižama in dodaja, da ji ne grozi izumrtje, kot morda skrbi nekatere. »Slovenščina je po številu govorcev med šestimi odstotki svetovnih jezikov. Bolj me skrbi nepripravljenost ljudi na govorne položaje, kjer naj bi se zahtevala raba višjih registrov, pa zji niso dorasli.«

MOJE MNENJE O KNJIGI

Meni osebno se zdi to delo zanimivo, šaljivo, moderno, aktualno. Ob branju sem se spomnila prebranih del iz osnovne šole pa vse do danes. Pomislila sem, kako, na kakšen način bi jih lahko danes brala. V njej so napisane šale, ki ti pričarajo nasmeh na skoraj vsaki strani. Priporočam jo vsem generacijam, še posebej pa mlajšim, da pogledajo še drugo plat medalje in razmislijo, če mogoče obstaja tudi tretja. Priporočam jo tudi tistim, ki ne vedo, kako bi si popestrili dan, saj je ta knjiga prav temu namenjena. Upam in si želim, da to ni zadnja izdaja slovenskih klasikov. Naslov knjige že nakazuje v to smer.

VIRI

http://www.playboy.si/magnet/analiza/bostjan-gorenc-pizama/
https://sl.wikipedia.org/wiki/Bo%C5%A1tjan_Gorenc
https://www.facebook.com/pizhama/photos/pb.134966309847815.-2207520000.1458824681./1093603490650754/?type=3&theater
http://www.siol.net/kultura/knjige/2016/02/bostjan_gorenc_pizama_intervju.aspx
http://www.delo.si/kultura/knjiga/klasiki-a-la-bostjan-gorenc-pizama.html
http://www.rtvslo.si/kultura/novice/bostjan-gorenc-pizama-najnovejsi-izziv-je-obvladovanje-smotrne-alokacije-casa/386131

Adrianna Melev, 4. L

Ana Čater

HAIKU

Iskrice v očeh,
glava visoko v oblakih.
to je ljubezen. Špela Renko, 2. Za

Pišem ti pismo,
pismo o prijateljstvu.
Pismo o sreči. Teodora Vasiljević, 2. Za

V mrzlem vetru
letijo mlade vrane.
Nebo počrni. Anja Sodja, 2. Za

Dež pada na tla,
vse je zelo turobno,
le žaba reglja. Anita Golob, 2. Fb

Tiho tam stoji,
soncu se smeji in čaka,
da ta dan mini. Brina Gabrovec, 2. Fb

Prišla je jesen,
barve se prelivajo,
veter pa pihlja. Nika Pristavec, 2. Fb

Kaplja žalosti
na obraz spolzi,
krivica se godi. Anja Košir, 2. Fb

Vitez se bori,
kri lije vse dni in noči,
čakajo ga vsi. Jan Kogovšek, 2. Fb

Kot orel letim
svobodna in mogočna
zdaj in za vedno. Neža Mavri, 2. FB

Lune in zvezd sij
skozi okno k meni
iztega dlani. Neža Mavri, 2. Fb

Ti si plamenček,
ki mi razsvetljuje pot,
spremljaj me povsod. Neža Mavri, 2. Fb

Potoček teče,
riba plava in lovi.
Smer spremeni. Maja Ilić, 2. Fb

Gozd skrivnosten, tih,
le šumenje sliši se –
kaj nam govori. Laura Erčulj, 2. Fb

Ana Čater

SNG DRAMA

V četrtek, 12. novembra 2015, smo si v sklopu interesnih dejavnostih v SNG Drama ogledali prvo predstavo Faust, režiserja Tomaža Pandurja. Čeprav Faustova zgodba temelji na srednjeveški legendi o človeku, ki je prodal dušo hudiču, pravzaprav govori o občutkih odtujenosti sodobnega človeka in o njegovi potrebi po razumevanju sebe.
Zgodba je skozi celotno dogajanje zelo napeta. V igralcih sem začutila različna čustva. Njihove vloge so bile osredotočene na neskončno hrepenenje po vsem, kar nam je nedostopno ali nedosegljivo. V predstavi spoznamo glavnega junaka Henrika Fausta, ki ga je upodobil igralec Igor Samobor. Faust neprestano razmišlja o družini, ljubezni, mladosti in življenju. Govori o tragični ljubezni zapeljanega dekleta, v drugem delu pa o spoznanju glavnega junaka, da je lahko sam srečen le, če izboljša svet, v katerem živi. Zaplet temelji na dveh pogodbah: pogodbi med bogom in hudičem, ter med hudičem in Faustom. Faust za trenutek omogoči doživetje in dopolnitev ljubezni ter oblasti, a s krvjo podpisana pogodba z Mefistom ga na koncu vrne v njegovo samoto, starost ...
Moje mnenje o predstavi je pozitivno. Zgodba me je navdihnila in navdušena sem bila nad izjemno igralsko zasedbo, predvsem nad Polono Juh, ki je s svojim talentom in karizmatičnostjo marsikoga presenetila.

Nuša Kompare, 4. Ka

LJUBEZENSKI TRIKOTNIK

V sredo, 9. 3. 2016, smo si ogledali gledališko predstavo z naslovom Ana Karenina. Glavne literarne like so upodobili Polona Juh (Ana), Klemen Janežič (Aleksej Vronski), Matjaž Tribušon (Anin mož), Črt Veselko (Maksim), Kajtimar Rozman (Serjoža, njen sin) …
Ana Karenina je velika ljubezenska zgodba, hkrati pa nam da tudi vedeti, kako je svet lahko krut in da povrhu vsega maščevalnost in moralizem premagata ljubezen. Čeprav je ljubila svojega moža na nenavaden način, je pogrešala ljubezen. Hotela je nekoga, pri katerem bi ponovno občutila, kaj pomeni biti ljubljen. Osamljenost jo je uničevala. Spoznala je mladega Alekseja, za katerega je vedela, da ne bo dobro, če se zaljubi vanj, a prav to se je zgodilo. Zaljubila sta se in zato je bila hudo kaznovana. Izgubila je pravico do svojega sina, družba jo je zavrnila in izobčila. Izolacija se je s tem stopnjevala in prav tako tudi njena nesrečnost, iz katere je videla en sam izhod.
Tako Polona Juh kot Klemen Janežič sta svoji vlogi odigrala vrhunsko. Občudujem njun igralski talent ter energijo, ki sta jo vložila v igro. Pohvale tudi ostalim igralcem. Ob igri sem spoznala, kako tanka je črta med ljubeznijo in sovraštvom.

Nuša Kompare, 4. Ka

VALENTINIADA

V četrtek, 21. 4. 2016, sem si ogledala gledališko predstavo Karla Valentina z naslovom Valentiniada. V predstavi so nastopili igralci: Janez Škof, Jurij Zrnec, Alojz Svete, Maja Končar, Saša Pavček in Silva Čušin. Na ta dan je Saša praznovala svoj rojstni dan, zato smo ji skupaj s soigralci zapeli voščilo.

Predstava je bila zelo komična. Vseskozi smo se smejali. Glavna oseba je bil Valentin. On je ustvarjal komičnost (s pridihom nenavadnosti) s tem, ko se je poigraval s formo skeča oz. šale. Velikokrat se je zgodilo, da njegove šale sploh niso bile komične, ampak so predstavljale situacijo in pojave, ki so napisani samo zato, ker gre za čisto neumnost, za nesmisel (absurd), ki je sad človekove ujetosti v svoj pogled na stvari.
Lahko bi rekla, da je osrednja tema Valentinovega rokopisa trma malega človeka, ki vztraja pri svojem prav in je hkrati prepričan, da je vsevednež. Karl Valentin ni imel namena angažirano ali družbenokritično dramatizirati človeške neumnosti ali požrešnosti, zlobe. Zanimal ga je zgolj učinek komičnega, ki nastane iz mehanizma, ko posameznik »lajna eno in isto vižo«, ko nenehno ustvarja nesporazume in naleti na nove nesporazume ter se pri tem sploh ne zaveda, da je zapadel v paradoks. Igra me je zelo pritegnila. Všeč mi je bilo ponavljanje določenih fraz. Temu sem se pošteno nasmejala. Prav tako sem se nasmejala komičnosti igralcev.

Nuša Kompare, 4. Ka

PO GLEDALIŠKI PREDSTAVI ROKOVA MODRINA

Vrhunskega in hkrati zelo mladega košarkarja Dražena Petroviča je doletela podobna usoda kot našega izjemnega smučarja Roka Petroviča. Dražen je bil sicer hrvaški košarkar, ki je umrl v prometni nesreči. Njegova ekipa se je po zadnji tekmi iz Nemčije vračala domov z avtobusom, on pa je bil sopotnik v osebnem vozilu, ki ga je upravljala njegova partnerica. Prometna nesreča se je zgodila že v Nemčiji. 7.6.1993 popoldne se je tovornjak na avtocesti poskušal izogniti drugemu osebnemu avtomobilu, medtem pa trčil ravno v avtomobil, v katerem se je peljal Dražen, ki je v avtomobilu spal in na mestu tudi umrl. Menim, da se je obema veliko prehitro končalo življenje že v tako rosnih letih. V svoji karieri bi lahko še osvojila veliko lovorik.
Predstava Rokova modrina je name naredila velik vtis. Bila je drugačna od drugih gledaliških predstav. Prikazala nam je Roka Petroviča, smučarja, ki ga veliko ljudi danes tudi ne pozna, čeprav je bil vrhunski smučar. Scena se mi je zdela zelo zanimiva, ker je prikazovala Rokova sporočila in nam s tem dala veliko misliti.
Zanimivo je prikazan Rokov karakter. Čeprav je bil vrhunski smučar, si je želel kmalu zaključiti kariero. Verjetno zato, ker je dosegel, kar si je želel. Seveda se njegov oče in reprezentanca nista s tem strinjala. V njegovem življenju je veliko vlogo odigrala mati, ki ga je prva postavila na smuči. In pa dekle, ki ga je razumelo. Žal pa je njegove najbližje najbolj zaznamoval dogodek na otoku Korčula, ko je med potapljanjem leta 1993 utonil. Smrt je bila prikazana grozljivo poetično in zdi se mi prav, da o njej nismo podrobno govorili. Naj ima vsak svoje mišljenje.
Šport ima v mojem življenju pomembno vlogo, brez njega si ne predstavljam zanimivega življenja. Aktivno že sedem let treniram košarko. V šport sem vložil veliko, a mi ni žal, ker menim, da sem se s tem naučil življenjsko pomembne stvari kot so disciplina, odrekanje in spoštovanje drugih ljudi.

Gašper Škoberne, 2.L

NEKATERIM ZALEZOVANJE, DRUGIM ROMANTIKA

Dramsko-romantični film Pod njenim oknom je delo režiserja Metoda Pevca in producenta Danijela Hočevarja. Prvič smo ga gledali leta 2003, v glavnih vlogah nastopajo Polona Juh kot Duša, Marija Brecelj kot mati Vanda, Saša Tabakovič kot Jasha in Robert Prebil kot Boris.

Zgodba prikazuje življenje tridesetletne učiteljice plesa Duše, ki jo vseskozi obhaja misel in želja po resnični ljubezni. V njenem življenju se sicer pojavlja Boris, a jo ima le za ljubico, na katero se spomini le, kadar se mu zahoče. Dušici se kaj kmalu poleg ljubezenskih težav pridruži tudi nelagodje, saj prične dobivati občutek, da jo nekdo zasleduje. Kmalu se stopnja napetosti še poveča, saj se prično stvari v njenem stanovanju v času njene odsotnosti čudežno premikati in popravljati. Duša se seveda zaupa mami, a jo ta le posmehljivo zavrne.

V sami zgodbi se pojavijo še mnogi drugi zapleti, vse od nepričakovane pošiljke iz Indije, ropa v plesni dvorani, očetove smrti, a zgodba kljub vsemu doseže vrhunec, ko Dušo nekega večera na mizi pričaka torba, napolnjena z moškimi nogavicami in kaseto, po ogledu katere spozna, da so se njene najhujše slutnje uresničile in sam strah, da jo nekdo že ves ta čas zasleduje, je sedaj dokončno potrjen.

Na pomoč hitro pokliče mamo, s katero preiščeta stanovanje in odkrijeta moškega, zaklenjenega v kopalnico. Dušo situacija spravi v obup in paniko, vendar se mama vsega skupaj loti mirno in zbrano. Z neznanim moškim se mirno pogovori ter ga kasneje pospremi domov. Dušo v naslednjih dneh neznanec (Jaša) ponovno obišče, a ga ta vseskozi na kar se da aroganten način zavrača in odriva od sebe. Zgodba pa ponoven preobrat doživi takrat, ko se Jaša na njenih vratih pojavi popolnoma omamljen, saj ga Duša tisti večer ne glede na vse sprejme k sebi. Naslednje jutro se odkrito pogovorita in razčistita vse, od samega začetka zasledovanja pa do takrat, nato pa Jaša odide in izgine iz njenega vsakdana.

Naslednjič se nepričakovano pojavi na očetovem pogrebu, kjer ni ednini nepričakovani gost, saj se tam po dolgem času prikaže tudi Boris. Po končanem pogrebu Dušina mati odide z Borisom v gostilno, kjer mu razkrije resnico in sicer, da je Duša z njim noseča. Med tem časom odide Duša skupaj z Jašo v plesno dvorano, kjer nato pozno v noč plešeta in s tem pravzaprav tudi priplešeta začetek njune zveze. Nekaj dni kasneje se pred Dušinimi vrati sicer prikaže tudi Boris z novico, da je za otroka povedal ženi in da lahko sedaj brez težav zaživita skupaj, vendar mu da Duša kratko in jasno vedeti, da od njega ne želi ničesar več. Zgodba na filmskem platnu se tako sicer zaključi, vendar se pravzaprav Dušina in Jaševa skupna življenjska zgodba na tej točki šele prične.

V celotni zgodbi se teme nenehno prepletajo, izmenjujejo in dopolnjujejo. Sprva je v ospredje postavljena Dušina zbeganost, njen strah, nemir in vse zaskrbljenost, vendar je po drugi strani prvoten razlog za zasledovanje pravzaprav ljubezen, ki se tako na nek način pojavlja že od samega začetka, vendar sprva ne kaj preveč očitno. Na vrhuncu in zaključku zgodbe pa tema ljubezni udari na plano tako močno, da jo je moč opaziti slehernemu gledalcu. Všeč mi je tudi humor, ki ga lahko spremljamo skoraj v vsakem prizoru.

Ana Čater

V spomin se mi je najbolj vtisnil prizor iz plesne dvorane, kjer zgodba resnično doživi ljubezenski vrhunec. V prizoru se tako prvič pojavi dotik, objem in v slehernem gibu je moč opaziti privlačnost, srečo in ljubezen, resnično pristno ljubezen in zaljubljenost, ki je po mojem mnenju eno najlepših čustev, ki ga premore človeško bitje.

Film mi je bil všeč, saj je bil po mojem mnenju kot nalašč pisan na kožo nam najstnikom, ki smo se nenadoma znašli v obdobju, polnem nam nepoznanih čustev in občutij in mnoga izmed njih so jasno prikazana v filmu, zaradi česar je bil našemu razredu všeč.

Za druge izmed nas pa je bil film nadvse zanimiv z druge plati, saj je celotna drama in napetost, ki se pojavlja v začetku zgodbe, marsikoga navdušila.

Za konec lahko dodam, da se mi je zdel film zelo zanimiv, saj so se vseskozi dogajali nepričakovani preobrati zgodbe, zato je zame Pod njenim oknom zagotovo eden izmed najboljših do sedaj ogledanih filmov.

Živa Grobelnik, 1. Zb

VČERAJŠNI DAN ALI SANJE?

Včeraj sem doživela prvo, pravo grozoto življenja. Pred včerajšnjim dnevom sem mislila, da so grozne kače, pajki, pošasti iz morja. Vendar pa sem to »preživela«, zato danes gledam na svet z drugačnimi očmi. V lastnih rokah sem držala in odločala o pravem, človeškem življenju.
Vse se je zgodilo tako hitro. En avtobus kasneje in bilo bi zamujeno. Bila bi samo novica pri večernih poročilih. Pa ni bila zgolj novica. In zaznamovala bo moj spomin, za vedno.
En dolgočasen vsakdanjik in huda, nepojasnjena katastrofa kasneje. Spomnim se krikov, bežečih ljudi. Zbežali so in se ustavili na varni razdalji. Bila sem s prijateljico, ko sem jo iskala s pogledom, je bila na tleh. Izgubila je ravnotežje, ko se je mama z dvema otrokoma, v paniki, zaletela vanjo. Prijateljičin obraz je zajela zmeda in strah. Prijela sem jo za roko in jo potegnila kvišku. Imeli sva različni rešitvi za naslednjo potezo. Najini roki sta se kmalu razklenili, ko sva stopili vsaka v svojo smer. Nato pa mi je sledila stran od množice prestrašenih, radovednih ljudi.
Bilo je grozno. Za ta trenutek si želim, da bi obstajal brisalec spominov, ali pa da bi vse to bile le sanje. Vendar pa je težko ubežati dejstvu, da je to bila le kruta resničnost.

Martina Hrenko, 2. Ka

ZAKAJ?

Včeraj sem poležavala na vrtu, ko se je že večerilo. Poslušala sem nežno glasbo in razmišljala. Tako globoko sem se zagledala v nebo, da sem se prepustila čudesom tega neznanega vesolja.

V takem sproščujočem trenutku, kot je bil ta, sem se osredotočila na vprašanja, ki nimajo vedno odgovora. Porajalo se mi je vprašanje, zakaj ti poskušajo ljudje spodnesti tla pred nogami? Kdorkoli že sprošča svojo negativno energijo, vem, da jo je treba spregledati, zavreči. Saj če poslušaš vse te negativne pripombe, jim začneš verjeti. Včeraj je bila noč tako globoka, polna neznanega, skrivnostnega. Zakaj se človek včasih počuti, kot da nima nič? Kljub temu, da ima vse, kar potrebuje! Zakaj biti nekdo drug, ko pa si lahko ti? Človek se uči iz svojih napak, ki ga v življenju spremljajo, mogoče z velikim naukom ...
Razmišljam, koliko ljudi živi osamljeno in so njihove duše prazne? Ko se ozreš okoli sebe, ugotoviš, kakšno srečo v resnici imaš. In hkrati se ti ponuja odgovor. Če ljudem že ne moreš fizično pomagati, je tu še vedno drugačna podpora. Lepa beseda. Pogovor. Včasih človek tudi to potrebuje.

Vsak VČERAJ in vsak JUTRI prinaša NEKAJ. Misli so brezčasne. Včeraj sem zopet odkrila nekaj novih misli, odgovorov. Postajalo je hladneje, zato sem se odpravila v hišo in kasneje se prepustila globokemu spancu.

Lara Dumešič, 2. Ka

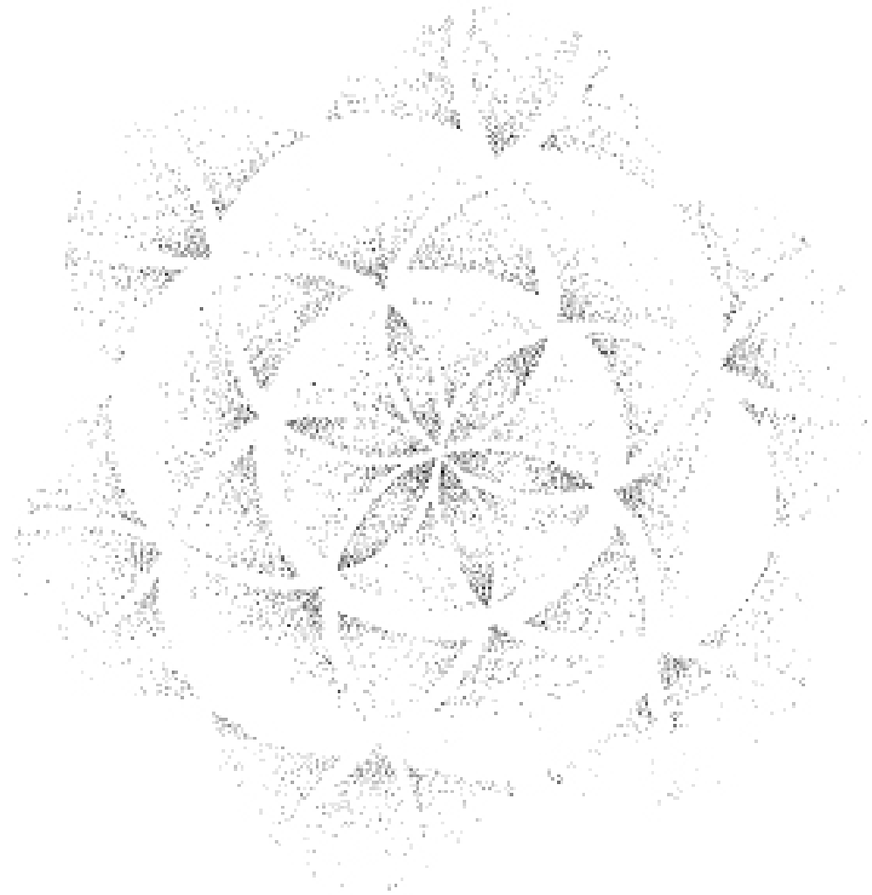

Katja Erdelja

LJUBEZEN V ČASU SMRTI

»Tudi jaz sem včasih globoko hvaležen slepi usodi, da sem bil tisti vojni čas še otrok in da mi je bilo zaradi moje nezrelosti z marsičem prizaneseno, da se nikdar ni bilo treba odločati o čem zares pomembnem, ne s hinavsko besedo ne s pištolo na temenu. Vse to drži. Vendar drži tudi to, da so bili tedaj tudi moj otroški svet, moj otroški pogled na ljudi in moja otroška presoja dogodkov prav tako resnični, zato zdaj vsega tega ni mogoče izbrisati. Ali niso tudi otroci sestavni del človeške resničnosti?«

(M. Rožanc: Ljubezen. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1986. 9-10.)

Tomo Virk je o romanu Ljubezen zapisal: «Svet Rožančeve ljubezni ni res otroški svet - in knjiga ni otroška knjiga.«

Zelena jama, Marjanov naravni habita, pisateljevo otroštvo in prizorišče marsikaterega zločina. Je sploh še kaj prostora za ljubezen v času okupacije, v času vseh storjenih krutosti, kjer mnogi od otopelosti sploh ne čutijo več bolečine? Sočutje najbrž izgubiš z leti. Otroško srce pa je vedno odprto, otrok ne laže, če pa že, vsaj ne hinavi. Otrok je nedolžno bitje, živi v svojem svetu, naivnem in drugačnem, a vseeno resničnem, saj je resnica stvar prepričanja. Tako kot ljubezen. Otroška ljubezen, od vseh oblik ljubezni najčistejša.

Slab kontekst med naslovom knjige in njeno vsebino? Niti ne. Ljubezen je Bog in Bog je ljubezen. On pa je vsepovsod. Pisatelj goji ljubezen do stvari, ki so mu bile blizu, do ljudi, ki jih je imel rad in kot odrasel človek se je odločil, da svojo ljubezen skozi otroške oči izlije na papir. In nastal je čudovit roman o ljubezni s pridihom vojnega življenja.

Vojna te zaznamuje, smrt te zresni, kri te prestraši. Med naštetimi je vojni čas vplival tudi na Marjanov želodec. Ni bilo dovolj hrane ne denarja, a pisatelj je imel (vsaj v knjigi) vedno družbo in kar nekaj dobrih prijateljev. Do matere je bil morda malce nezaupljiv, ker mu ni omogočila življenja na veliki, debeli nogi, a kot otroku mu tega ne zamerim. Zadovoljen je bil s tem, kar je imel, dokler ni videl, kaj vse imajo drugi. Dolge hlače ... in povrh vsega še ženski čevlji?! Kljub temu je vedno pomagal drugim. Nesebično je odstopil Ediju masten kos mesa, ker sam tega tako ni maral. Obžaloval je, da se je vedel ošabno do ustreljenih tovarišic in kesal se je za nekatera svoja dejanja. Vedel je, da bodo prišli boljši časi. Tako kot so Nemci pregnali Italijane, bo ljubezen pregnala smrt in hrana lakoto.

Tomo Virk je imel kar prav, ko je rekel, da knjiga ni ravno otroška knjiga. Bil je otroški pogled na svet, pripovedovan s strani odraslega moškega, ki obuja svoje spomine. Spomine na kljub vojni brezskrbno otroštvo. Kar nekaj časa mu je vzelo, da je zbral pogum in se odločil pisati to avtobiografijo, deloma fikcijsko, deloma resnično. Ko pa je začel, so se stare zasnove prelevile v novo nastalo zgodbo za odrasle, ki nosi svoje sporočilo. Mislim, da je absurdno, če bi rekla, da je sporočilo te knjige za odrasle, naj uživajo svoje otroštvo ne glede na položaj, saj je za to že malo prepozno. Otroci so brezskrbna bitja in tako naj

tudi ostane. Prostora za ljubezen pa ni nikoli premalo. Niti čas ni nikoli nepravi. Vse je odvisno od tebe, mene. Pa naj bo to ljubezen v času kolere ali pa vojne. Če imaš nekoga zares rad, čas temu nikoli ne pogojuje.

Monika Perme, 4. Ka
(Šol. leto 2015/16)

Katja Erdelja

WEDNESDAY ADDAMS

ČAROBNI JEZIK STRIPA – TOMAŽ LAVRIČ

Stripi in njihovi ustvarjalci me niso nikoli kaj dosti zanimali. Večje pozornosti od tega, da sem jih na hitro prelistala in prebrala, jim nisem nikoli namenila. Nisem se zavedala, koliko truda, ustvarjalnosti, natančnosti in časa nekdo nameni, da strip izide tako popolno. To sem spoznala šele na razstavi Čarobni jezik stripa, kjer so nam predstavili najuspešnejšega in pomembnega slovenskega stripovskega ustvarjalca Tomaža Lavriča.
Lavrič ima velike zasluge s svojim doprinosom k slovenski kulturi zadnjih nekaj desetletij. Je umetnik, ki obvlada vse elemente stripa, komičnih ilustracij in karikatur. Ideje za svoje dele črpa iz različnih elementov virtualne kulture (filmov, slikarstva, videov), te pa odlično uporablja v samo njemu lastni govorici stripa. Lavrič od leta 1987 sodeluje s tednikom Mladina, od leta 1988 pa objavlja Diarejo družbeno-politično satiro v obliki stripa. Vendar Mladina ni edina revija, v kateri je objavljal svoja dela. Izdal je več albumov, kot so prvenec Rdeči alarm, Ratman, Bosanske basni, Slepo sonce …
Kar si bom zagotovo iz te razstave zapolnila je to, da uporablja kar osem različnih tehnik pri ustvarjanju, da odlično posnema tudi druge ustvarjalce stripov, kako popolne so njegove slike in to, da se ne kaže v javnosti (celo na odprtje lasne razstave ni prišel).

Manca Mravlje, 4.Ka

Naredi sam!

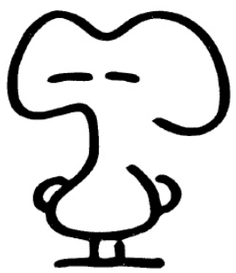

© **cankarjev dom** Prešernova 10, 1000 Ljubljana
Generalna pokroviteljica razstavnega programa je Pivovarna Laško.
Uresničitev razstave je podprlo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Avtor: _____

Naslov: _____

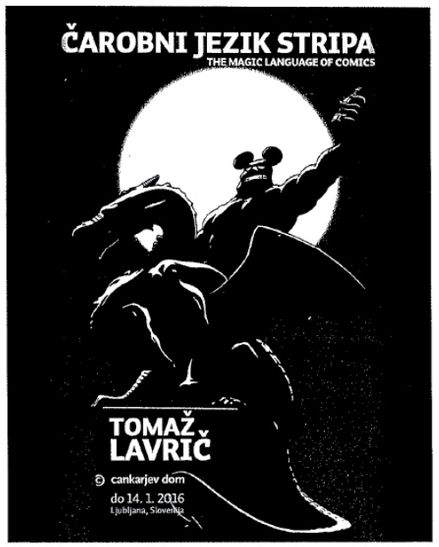

Stripe najpogosteje riše v črno-beli tehniki z uporabo flomastra ali tuša. Zanimivo je videti primere takih originalov, kjer so bili opazni tudi popravki z belilom in dodano nalepljeno besedilo, ter delo primerjati s končnim, obarvanim besedilom.

Maja Orešnik, 4.Ka

V stripih me je pritegnila Lavričeva izjemna zamisel, ko je iz javnih oseb oblikoval na svoj humorističen način popolnoma drugačno podobo. Za podobo se skriva njegova humornost pa tudi provokativnost.

Nuša Kompare, 4.Ka

S svojimi besedami razloži besedo **strip**.
Veš, od kod beseda izvira?

_____

_____

_____

Na kaj mora biti avtor stripa pri ustvarjanju pozoren?

_____

_____

_____

Kaj v svetu stripa pomeni beseda **original**?

_____

_____

_____

V kateri tehniki stripe najpogosteje riše Tomaž Lavrič?

_____

_____

_____

Od kod avtorji stripa običajno črpajo svoj navdih?
Navedi nekaj konkretnih primerov.

_____

_____

_____

STRIPOVSKI SLOVARČEK:

PASICA

ALBUM

KARIKATURA

KADRIRANJE

Ena od zančilnosti stripa je tudi upodobitev že videnega in poklon vzornikom. Prizor dopolni s svojimi besedami.

MLADA SLOVENSKA PESNIŠKA BESEDA NA AVSTRIJSKEM KOROŠKEM

V četrtek, 7. 4. 2016, sva si šli ogledat predstavitev dveh literarnih prvencev: Dominik Srienc, » Tu je konec/ Hier ist Schluss« in Aljaž Pestotnik, »Smeji se naj vesolje!« Pogovor je ves čas vodila urednica Jerneja Jezernik. Večer je potekal v okviru 14. koroških kulturnih dnevov v Ljubljani.

Dominik Srienc je rojen 1984 na Potoku na Koroškem. 2003 je maturiral na Slovenski gimnaziji, nato študiral nemško filologijo in slavistiko na Dunaju ter v Olomucu. Dve leti je delal kot lektor v Kirgiziji in Armeniji. Trenutno živi in dela v Celovcu. 2014 mu je izšel pesniški prvenec »Tu je konec/ Hier ist Schluss« (Založba Drava) ter prevod pesniške zbirke »Molitve metulja/ Das Gebet des Schmetterlings« slovenskega pesnika Esada Babića (Založba Hochroth). 2015 je bila uprizorjena gledališka intervencija »Jez/ Der Damm« v Koncertni dvorani v Celovcu; besedilo je nastalo v kooperaciji z Eleno Messner. Je tudi sodobni performans z glasbeniki, npr. z Georgom Tkalcem v zasedbi »Poetronic«, elektronska glasba in poezija.

Aljaž Pestotnik se je rodil leta 1994 na Jesenicah v Sloveniji, kjer je obiskoval osnovno šolo. Srednješolsko izobrazbo si je pridobil na dvojezični Višji šoli za gospodarske poklice v Šempetru pri Šentjakobu, kjer je dal pobudo tudi za ustanovitev Literarne kavarne. Zdaj na univerzi v Gradcu študira pedagoško smer, slovenščino in angleščino. Pesmi je začel pisati šele na Koroškem (pokrajina in narava sta bila zanj že vedno navdih, ideje pa dobi tudi, kadar je na poti; s seboj vedno nosi črno beležnico, v katero zapiše svoje ideje). Poje v zboru Kluba slovenskih študentk in študentov v Gradcu ter nastopa na odru. Kot član Društva slovenskih pisateljev v Avstriji redno objavlja v Rastju. Je večkratni nagrajenec literarnega natečaja Pomladi Volbankove ustanove, ki mu je ob peti obletnici obstoja v sodelovanju z založbo Wieser ter Slovensko prosvetno zvezo in Krščansko kulturno zvezo podarila pesniški prvenec.

Jerneja Jezernik se je rodila leta 1970 in je doma iz štajerskih Braslovč. Gimnazijo je obiskovala v Celju in se navdušila za Almo Karlin, znamenito svetovno popotnico in pisateljico. V Ljubljani je doštudirala pri jezikoslovcu Jožetu Toporišču in nato nekaj let poučevala slovenščino v Stuttgartu, Ulmu, Ravensburgu, Mannheimu, Tübingenu in nazadnje v Berlinu. Na Koroškem v Avstriji je bil urednica in lektorica tednika Nedelja, kjer je urejala otroške strani in kulturno prilogo. Vodila je tudi koroške »Literarne presoje«. V letih 2012-2013 je bila voditeljica Slovenske študijske knjižnice v Celovcu. Še vedno urejuje serijo knjižnih prvencev »Popki literature« pri založbi Wieser in pripravlja redne radijske oddaje »Literarni razgledi« na celovškem radiu Agora. Je podpredsednica Društva slovenskih pisateljev v Avstriji in članica žirije literarnega natečaja Volbankove ustanove »Pisana pomlad«.

Na predstavitvi sva poslušali pogovor, ko je Jerneja Jezernik spraševala mlada pesnika, kako sta lahko napisala vse pesmi v tako rosnih letih, če jima je bilo težko pisati, ne glede na to, da sta iz Koroške in nista vedela, kateri jezik uporabljati. Bilo pa je zanimivo, ker sta ta dva pesnika tako različna po značaju in izvoru: eden prihaja iz Koroške, drugi pa se je s

Koroško srečal na svoji življenjski poti.

Na prireditvi sta pesnika prebrala nekaj svojih pesmi. Nama je bila všeč pesem Aljaža Pestotnika: Smeji se naj vesolje.

Na tem literarnem večeru sva zvedeli veliko stvari, med drugim tudi to, s čim se Korošci srečujejo pri pisanju, saj ne vedo, ali naj pišejo v slovenščini ali v nemščini. Ker sta se predstavila dva različna pesnika, smo lahko videli, da eden vse pesmi napiše tako v nemščini kot v slovenščini, drugi pa piše pesmi izključno v slovenskem jeziku, saj se je z nemškim jezikom srečal kasneje.

Ker ne prihajava s Koroške, sva lahko šele na prireditvi ugotovili, da je vsaka pokrajina v Sloveniji drugačna. Na prireditvi je bilo tudi veliko besed o Koroški in sva jo lahko bolj spoznali. Bilo pa je malo mladih ljudi. Strinjava se s profesorjem Sodjo: »Svet stoji na mladih,« zato bi se morali bolj zanimati za delo svojih sodobnikov.

Jana Čampa, Eva Luznar, 2. L

Ana Čater

DUBROVNIK TAP FESTIVAL 2015

»Ooo, kaj pa ti treniraš?«
»Ples, no, step. «
»Aja, to je tist k s posebnimi čeuli po tleh nabijaš … irski plesi pa to, a ne?«
Steparjem so taki pogovori zelo domači, saj po navadi ljudje ne vedo, kakšna zvrst plesa je to. Velikokrat si predstavljajo kot neko nasmejano starinsko poskakovanje po sobi s črnimi usnjenimi čevlji. Ampak to ni tako. Steparji nismo samo navadni plesalci, sami se bolj uvrščamo med glasbenike. Seveda s kovinskimi ploščicami ne moremo zaigrati del Bacha, Mozarta ali Vivaldija, lahko pa ustvarimo četrtinke, osminke, triole, s težavo šestnajstinke in tudi pavze, čeprav v tistem trenutku ni nobenega zvoka. Ko pa pridejo do izraza, postanejo prav edinstvene.
Letos sem se s svojo skupino udeležila mednarodnega step festivala v Dubrovniku, ki je potekal že četrtič zapored. Vsak dan od jutra do popoldneva smo imeli »klase«, ki jih so vodili vrhunski step plesalci, kot so Chloe Arnold, Ruben Sanchez, Avalon Rathgeb in meni najljubša Sarah Reich. Zvečer pa je sledilo druženje, ki se je vedno, ne da bi načrtovali, razvilo v skupinski ples.
Vsak plesalec ima svoj slog plesa in prav zato je step ples tako zelo zanimiv. Najboljši del festivala je povezovanje z ljudmi, ki imajo enako strast do stepa kot jaz. Step ni samo glasba, je govorica telesa skozi ritem, ki me navdihuje. Mogoče se sprašujete, kako sploh izgledajo »klasi«. Profesorji nas ne vodijo skozi korake, kot na primer pri jazz baletu. Tam ti profesor da točno določena navodila: naredi dvojno pirueto, shasse, releve, tik-tak obrat in podobno. Pri nas pa se navodila profesorja slišijo nekako takole: ikataka didap-para-dum … tssopa ... degetum. Na tej podlagi sledi impovizacija. Nekateri želijo step združiti z hiphopom ali pa se poglobijo v sam ritem.

Najljubši festivalski dogodek pa je povezan s tap jamom. Zvečer smo se plesalci zbrali in sledil je steparski dvoboj. Ruben je zaploskal in tako narekoval hitrost ritma. Trenutek, ko so vsi plesalci (čeprav nas je bilo več kot 150) utihnili kot miške in prisluhnili dvoboju, me je še bolj navdušil nad plesom, saj je nekaj neprecenljivega, da se kot najstnik čutiš del neke skupnosti. Čar tap jama je ostati v narekovanem ritmu, pri tem pa se izkaže sama plesalčeva kreativnost in mojstrstvo v glasbi.

V življenju moramo čas nameniti svoji strasti, ne strasti svojih staršev z namenom, da bi jim ugajali in bi bili oni ponosni na nas, ali ker to počne tvoja prijateljica in je tebi v bistvu »kr neki«. Strast do nečesa nam da nove zagone, da postanemo vse boljši, dokler tega ne opazi nekdo in se ta strast prenese nanj. Strast je tako rečeno nalezljiva, zato se nikar ne bojte biti okuženi s to neozdravljivo boleznijo strasti, saj nas to dela unikatne in posebne.

Manca Dosal, 4. Za

ČLOVEŠKI IZUMI

Ura zgodovine.
Profesorica Trdanova je »neizprosna«.
V boju za višje ocene bodo odločilni argumenti za najslabši/boljši človeški izum.
Izbrali smo naslednja teksta …
Uredništvo
Vodna prevozna sredstva
Vodna prevozna sredstva so nedvomno pospešila razvoj tehnologije in trgovanja. Ta trditev velja za celotno človeštvo in zgodovino, meni osebno pa čolni in voda predstavljajo bolj kot kaj drugega zabavo in druženje.

Blizu kraja, kjer živim (živim namreč v vasi blizu Postojne), teče reka, v kateri smo kot otroci čofotali. Takrat je bilo v reki veliko rib in rakov, katerim smo delali bazenčke in podobne prepreke iz kamenja. Teh živalskih prebivalcev ni več, ker se je povečala stopnja onesnaženja do te mere, da voda ni več ustrezna za takšno življenje, kar me žalosti. No, seveda se nismo samo igrali z raki. Imeli smo namreč tudi tri čolne; kajak in dva gumenjaka. Eden izmed gumenjakov je bil vojaške vrste. Vanj je šlo z lahkoto osem ljudi. Bil je sicer iz izredno težke gume in neroden, vendar še vedno naše prevozno sredstvo. Motorja ti čolni niso imeli, vesla pa smo imeli samo tri. Reka, na kateri smo bili kapitani, je bila precej ozka, na večjih območjih je z bregov rastlo razno vejevje, tako da se je bilo skozi nekatere predele težko prebiti ali pa celo nemogoče. Vedno smo imeli s seboj sekiro ali kaj podobnega, eno smo tudi izgubili. Imeli smo tudi ribiške palice, vendar se ne spomnim, da bi jih kdaj vzeli s seboj na čoln. Najbrž zato, ker smo vedeli, da bomo prej ali slej končali v vodi. Da, to so eni izmed mojih lepših spominov. Prav prijetno mi je, ko pomislim na večere, ki smo jih tam preživeli in preveslali, ter na brenčanje komarjev in čričkov. Še najbolje pa se spomnim tistega tedna, ko so Postojno zajele poplave. Reka je narasla in to toliko, da je prekrila vse travnike okrog nas. Vodo smo imeli praktično pred vrati hiše. Nič nas ni omejevalo. Veslali smo lahko v Postojno in vse okrog, seveda v spremstvu odraslih, saj bi zaradi naših let lahko hitro prišlo do nesreče. Takrat nam je voda vzela fotoaparat, mačeto in telefon, potovanje pa se je končalo, ko smo na strehi kioska pred Postojnsko jamo predrli čoln. Pa vendar v naši družini nisem jaz tisti, ki obožuje morje. To mesto zaseda moj oče, ki bi se tja z veseljem preselil. Njemu so všeč ribiške ladje, na katerih je mir in prostor, nama z bratom pa je nekaj najboljšega vodni skuter, s katerim sva se vozila to poletje. S konjički in hitrostjo, ki jo to majhno plovilo razvije, bi se lahko zabaval še in še.

Zanimivo je, ko pomisliš, kako se tehnologije razvija. Ladje služijo več namenom. Včasih so bile za trgovanje in ribolov, dandanes prevažajo tisoče litrov nafte, letala, ogromne količine trgovskega blaga in rib. Poznamo ledolomilce, ki plujejo po severnih morjih, včasih pa je bilo to nekaj čisto preprostega. Zdi se mi, da v današnjem času pomorski promet ni na prvem mestu, saj prevladajo letala in tovornjaki. Si pa lahko predstavljam, kako cenjena so bila ta prevozna sredstva včasih. Govorim o drevakih in prvih kajakih, ki

so bili ročno izdelani iz enega samega kosa lesa. Po moje je bil ta izum precejšen korak naprej za človeka. Ladje so bile (in so še vedno) ključnega pomena za trgovanje in tudi za vojno. Velik napredek v ladjedelstvu sta bila jadro in ladijski vijak češkega izumitelja Josefa Ludvika Františka Ressla. Potovanja so potekala hitreje in posledično trgovcem prinesla več denarja. Trgovci so na ladjah preživeli več mesecev, vsi so bili željni denarja in novih odkritij. Potovanja so bila tvegana, svet je bil še nepoznan. Bili so prvi podjetniki. Orientirali so se s pomočjo zemljevidov, ki so takrat obstajali, in z ozvezdjem.
V zvezde so se ljudje ozirali, odkar obstajajo, in v njih iskali rešitve, strukture in znamenja. Zemljevide so seveda sproti dopolnjevali, ko so odkrivali nova ozemlja. Poznamo več pomembnih trgovcev, ki so prišli do odkritij te vrste; najbolj znan je seveda Krištof Kolumb, Italijan, ki je odkril Ameriko. Amerika je pa dobila svoje ime po Amerigu Vespucciju, ki je plul za Kolumbom. Tu imamo še Marca Pola, ki je v 13. stoletju plul v Indijo; on je tisti, ki je dal Kolumbu navdih, in Ferdinanda Magellana, po katerem je kot zanimivost poimenovan magellanski pingvin. Te pingvine najdemo v skrajno Južni Ameriki, po njem pa so poimenovani, ker jih je prvi opazil.

Ladja je Evropejcem omogočila vdor v Ameriko, ki je bila tedaj dom avtohtonim Američanom – Indijancem. Evropejci so izbrisali čudovita indijanska plemena, miroljubne ljudi, za katere nekateri mislijo, da so bili pripravljeni živeti večno z množičnimi poboji, mučenjem, suženjstvom in pokristjanjevanjem. Tako je bila ladja izum, ki bi lahko bila uporabljena za mir, a je pomenila samo novo orožje. Ko govorimo o ladjah, ne smemo pozabiti na Vikinge. To germansko pleme s severa Evrope je nedvomno vladalo morjem. Poznamo jih kot roparje in osvajalce, kar se mi zdi zaničljivo, saj smo mi iz osrednje Evrope ne samo ropali, ampak tudi, kot sem že prej omenil, iztrebili Indijance in pobili Vikinge, vse zaradi nesprejemanja drugačnosti, pohlepa in siljenja v krščansko vero. Zgodovina Vikingov se mi zdi zelo zanimiva. Njihove ladje so bile mogočne in občudovanja vredne. Všeč mi je predvsem njihova elegantna oblika in umetniško izdelani premci s podobami zmajev in kač. Ladje so bile takrat umetniška dela, sedaj pa so napredni tehnološki dosežki. Včasih lesene ladje so sedaj morske pošasti, izdelane iz tisočih ton jekla, z jedrskimi motorji in prevažajo celotne letalske flote in orožje, ki lahko izbriše pokrajino.

Ko je človek osvojil gladino, se je potopil pod njo z izumom podmornic. Podmornice so bile ustvarjenje zaradi želje po raziskovanju globin, vendar je bila po mojem mnenju večja želja po vojskovanju. Začetek podmornic sega v 18. stoletje. Takrat so to bile v bistvu ladje, s katerimi so se ljudje lahko za kratek čas potopili, sedaj pa smo že osvojili najgloblji del morja. Problem v začetkih podmornice je bil predvsem pogon; kot najbolj efektiven pogon se je izkazal motor na nafto, nafta pa sodi v naš čas. Nafta ali črno zlato je ena naših najpomembnejših surovin. Predstavlja tudi veliko onesnaženje. Čez morje jo prevažajo z ladjami - tankerji, ki so namenjeni samo za prevoz nafte. Ko v našem morju vidimo takšno ladjo, smo osupli zaradi njene velikosti, vendar obstajajo tankerji, ki v dolžino presegajo 400 metrov. Največja ladja je prav tanker, ki polno natovorjen tehta 657,019 ton in v dolžino meri 458 metrov. Takšna pošast ne more skozi noben prekop. Ko že govorimo o velikih ladjah, lahko omenim Allure of the Seas, ki je trenutno največja potniška ladja na svetu. Ne ladja, to je že mesto. Na njej so gledališča, kinodvorane, teniška, košarkarska igrišča, masažni saloni in celo park s 12.000 rastlinami. Pred 300 leti

in pred 1500 leti so bile ladje lesene, z vesli, jadri. Tak tehnološki napredek si je težko predstavljati, še težje pa si je predstavljati, kaj nam prinaša prihodnost. Ladja je, kot sem že vedel in še bolj raziskal s to nalogo, nedvomno eden največjih izumov in prednosti v trgovanju, odkrivanju sveta, na žalost tudi v bojevanju in osvajanju ozemlja ter luksuznem zapravljanju prostega časa na Karibih.

Peter Ostanek, 4. Za
(Šol. leto 2015/16)

PAMETNI TELEFON

Danes je končno petek, zadnji delovni dan v tednu. Budilka na telefonu me, kot vsako jutro, zbudi zgodaj, da se pripravim za šolo. Kmalu pride čas, ko se odpravim na avtobusno postajo.

Ko pripelje avtobus, se usedem, vzamem slušalke in poslušam glasbo, da pot hitreje mine. Nekateri prav tako poslušajo glasbo, drugi spijo, ali pa gledajo različne informacije in novosti na družbenih omrežjih. V avtobusu vlada tišina, saj se je vsak z nečim zaposlil, sliši se samo glasba, ki je predvajana na radiju. Končno prispemo na glavno postajo in vsak se odpravi v svojo smer. Odpravim se na postajo, kjer počakam prihod mestnega avtobusa. Tudi zdaj ni situacija nič drugačna. V rokah imamo telefone in nismo pozorni na okolico. Za trenutek jih odložimo, ko pripelje avtobus in vstopimo. Ponovno se zaposlimo s telefoni, vendar smo pozorni na izstopne postaje. Ko pridem v šolo, se odpravim po stopnicah v drugo nadstropje, kjer imamo omarice. Na poti se lahko ponesreči tudi zaletim ali pa se drugi zaletijo vame, saj imamo v rokah ponovno mobilni telefon in nismo pozorni na okolico. Ko se preobujem in si oblečem haljo, se odpravim v učilnico, kjer imamo pouk. Tam so sošolci, s katerimi se pozdravim in začnemo z dnevnim pogovorom. Ta pogovor ne traja dolgo, saj kmalu iz žepa vzamem telefon. Zvonec opozori na začetek prve šolske ure. Počasi se odpravljamo v razred in preživljamo zadnje trenutke z mobilnimi napravami. Sedaj bodo mogli počakati 45 minut na ponovno uporabo. Med tem časom se pravzaprav pogovarjamo s sosedom, saj je snov kot običajno dolgočasna. Med pogovori vsi šepetamo, velikokrat pa se po razredu zasliši tudi smeh. To je skoraj edini ali eden izmed redkih trenutkov, ki jih namenimo sošolcem, saj smo drugače pozorni samo na svoje mobilnike. Zvonec naznanja konec ure in čas za odmor. Iz žepov vzamemo telefone in nadaljujemo z delom, ki smo ga pustili pred zvonjenjem. Nekateri gledajo informacije na družbenih omrežjih, drugi odpisujejo na prejeta sporočila, tretji pa nadaljujejo dolge telefonske pogovore, delajo selfije ali pa igrajo igrice. V vsakem primeru je vsak z nečim zaposlen. Petminutnega odmora je prehitro konec in ponovno se začne nova šolska ura. Nadaljuje se situacija prejšnje ure in se ponavlja do konca zadnje šolske ure. Veselim se, da je konec še enega šolskega dne in z mislimi na prosti čas se odpravim domov. Tako poteka večina šolskih dni, vendar pa je situacija med odmori in poukom drugačna,

kadar pišem test. Takrat smo vsi vznemirjeni, med seboj se sprašujemo, ponavljamo in se pripravljamo na test. V tem času smo vsi malce živčni in se učimo, zato nimamo časa za uporabo telefonov. Ko odpišemo, si vsi oddahnemo in na poti domov uporabljamo mobilnike. Počasi se odpravljamo k avtobusni postaji. V avtobusu vzamem slušalke in poslušam glasbo. Ponavlja se jutranja situacija. Ko prispem domov, si odpočijem, saj vem, da me čaka domača naloga in učenje. Med pisanjem domače naloge velikokrat dobim kakšno sporočilo ali klic, zato si vzamem pavzo. Ko končam domačo nalogo, se odpravim s prijatelji ven. Nekaj časa se med seboj pogovarjamo, nato uporabljamo telefon in vlada tišina. Kmalu pride ura, ko se odpravimo domov. Z družino povečerjam in se pripravim na učenje. Telefon izklopim ali pa ga dam na stanje »tiho«, saj bi me v nasprotnem primeru zaradi prejetih sporočil in klicev motil. Ko končam z učenjem, se preko spletnih omrežjih pogovarjam s prijatelji, kar lahko traja pozno v noč. Med tem časom na hitro preletim urnik in pripravim zvezke, ki jih potrebujem za naslednji dan. Nato navijem na telefonu budilko in se odpravim spat. Tako se je ponavljalo in se bo ponavljalo vsak delovni dan do petka. Nato sledi vikend, ko lahko nadoknadimo ves spanec, ki mi primanjkuje čez teden. Med vikendom se srečam s prijatelji, zvečer pa si ogledam kakšen dober film. Vikend mine veliko hitreje kot pa ostali dnevi, in kot bi tlesknil, pride ponedeljek. Nadaljuje se rutina prejšnjega tedna.

Prejšnji vikend pa je bil drugačen od ostalih. Tisti vikend me je obiskala sestrična, ki je stara šest let. Ko je prišla, je bila zelo vesela, vendar se je to veselje kmalu spremenilo v žalost. Starši so se pogovarjali med seboj, jaz sem se zabavala s telefonom, sestrična pa je sedela in bila žalostna. Kmalu sem ugotovila, da se nekaj dogaja, zato sem je vprašala, kaj je narobe. Ni mi želela odgovoriti, vendar sem vztrajala. Končno je priznala, da je žalostna, ker se z njo ne želi nihče igrati. Sprevidela sem svojo napako.
Moj vsakdan se ponavlja iz dneva v dan, iz tedna v teden in iz leta v leto. V tem času pride tudi do velikih sprememb, novih dogajanj, vendar eno ostane isto in me/nas spremlja leta in leta. To je naprava, ki je del našega vsakdana in nas vedno spremlja. Tej napravi rečemo telefon. Za telefon uporabljamo veliko sopomenk, kot so: mobilnik, mobilna naprava ipd. Kot vsak izum je telefon prinesel veliko koristnega. Med seboj si lažje sporočamo informacije, si pomagamo, izvemo informacije z drugega konca sveta, pomaga nam na poti na počitnice, krajšamo si čas med vožnjo in podobno. Sprva je bil telefon sestavljen samo iz slušalke in tipkovnice, na kateri so bile številke. Danes pa poznamo telefone na dotik, ki omogočajo 1001 funkcijo. Ljudje so si morali zapomniti in so tudi si zapomnili ogromno različnih telefonskih številk, saj ni bilo imenika, ki bi jim olajšal delo. Danes se zdi to skoraj nemogoče, saj so telefoni razviti na tej stopnji, da je to nekaj samoumevnega. Vse naprave imajo prednosti, vendar se kot posamezniki veliko premalo zavedamo njihovih številnih slabosti. Ena izmed največjih slabosti je, da se ljudje manj družijo med seboj. Prej sem opisala moj vsakdan. Skoraj vsaka druga beseda, ki je napisana je - telefon. To napravo uporabljam na vsakem koraku in se mi zdi skoraj nemogoče biti brez nje. Veliko preveč časa namenimo telefonu kot pa ljudem okoli nas. Ko smo bili mlajši, nismo imeli telefonov, imeli pa smo nekaj, kar imenujemo DRUŽENJE, SMEH, PRIJATELJSTVO. Odmore smo raje izkoristili za igro, sedaj pa večino časa namenimo napravi namesto osebi. Mnogokrat pride zaradi različnih sporočil do prepira med ljudmi. So manj potrpežljivi, vsi nekam hitijo in nimajo časa za ostale, veliko ljudi je slabe volje in

je pod stresom. Vedno več otrok, ki so stari 10 let ali manj, ima že nove, dobre telefone, katerim namenijo ves svoj prosti čas. Ko so brez telefonov, ne vedo, kaj bi se sploh igrali. Omenila sem, da so si ljudje morali zapomniti veliko različnih informacij, danes pa to vse prepuščamo eni mobilni napravi in se ne obremenjujemo z informacijami. V primeru, da potrebujemo kakšno informacijo, vtipkamo v internet željeno besedo in dobimo še preveč podatkov. Nikoli pa ne pomislimo ali pa se zavemo šele, ko se nam izprazni baterija, ni signala ipd., koliko se zanašamo na telefon. Poleg tega nas pri učenju in pisanju domačih nalog lahko tudi ovirajo, če med tem dobivamo sporočila. Bolj prihajajo do izraza tudi negativne človekove lastnosti, kot so zavidanje, ljubosumje, sovražnost. Po navadi smo ljubosumni na ljudi, za katere mislimo, da imajo več kot mi, imajo boljši in večji telefon. Ob omembi »zasvojenost s telefonom« vedno pomislimo, da se to dogaja drugim, vendar to ni res. Najboljši primer so ljudje okoli nas, ki imajo nenehno pri sebi telefon in ga uporabljajo za različne dejavnosti. Poleg tega pa premalo skrbimo tudi za svoje zdravje. Kljub temu da te naprave povzročijo veliko sevanja, kar je lahko vzrok za različne bolezni, nosimo telefone v žepih, v rokah, jih imamo v prostoru, kjer spimo, pod blazino in podobno. Sebi škodujemo tudi s tem, ko veliko časa preživljamo v zaprtih prostorih, namesto da bi bili v naravi. Veliko časa preživimo tudi z drugimi napravami, kot so računalnik, televizija in podobno, vendar pa so telefoni vedno pri nas in spremljajo vsak naš korak. Zaradi navedenih razlogov menim, da je TELEFON NAJHUJŠI IZUM V ZGODOVINI.

Maja Ilič, 2. Fb

Ana Čater

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE 2015: PRAZNOVANJA NAS BOGATIJO.

HMELJARSTVO

Prenašati kulturno dediščino svojih prednikov na druge je dragocenost, ki se je marsikdo ne zaveda. Že v začetku vam lahko povem, da sem z veseljem sprejela sodelovanje pri projektu »Praznovanja nas bogatijo«, ker dejansko nas! Sama sem ponosna na svoje korenine in jih tako tudi predstavljam okolici. Kajti v tem smo si namreč ljudje različni med sabo. Ja. In zagotovo v tem, od kod prihajamo in kaj so na nas prenesli naši starši.
Moje delo, pravzaprav lahko rečem moje življenje, se navezuje na mogočno rastlino z velikimi listi in čudovitimi cvetovi. Mi ji pravimo kar grenka roža. Govorim o hmelju, ki te, tako pregovor pravi, z eno samo prasko zaznamuje za celo življenje. Sama pa vem, da to še kako drži.

Zakaj grenka roža? Zagotovo ste že vsi poskusili pivo. In kakšno je? Grenko seveda. No, grenčica je odvisna od vrste in količine hmelja, ampak o tem morda kdaj drugič. Zakaj mi je ta rastlina tako pri srcu, se tudi sama večkrat vprašam. Vendar kasneje opazim, da so odgovori pravzaprav preprosti. Rojena sem v hmeljarski družini, kjer se s hmeljarstvom ukvarja sedaj že sedma generacija zapovrstjo. Že od malega imam v sebi čut za tisti vonj svežega hmelja, ki se po Savinjski dolini širi v avgustu, ko je na vrsti najprijetnejše opravilo, obiranje. Tega imamo hmeljarji najraje, saj mu sledi hmeljarski likof, ki je priložnost za praznovanje in druženje ob hladnem pivu. Toliko bolj veselo pa je, če je letina zadovoljiva.

No, pa da se osredotočim na seminarsko nalogo, ki sem jo pripravila med poletnimi počitnicami. Ta se pretežno navezuje na hmeljarstvo, se pravi na pridelavo hmelja, vse od začetka, ko so vsa dela opravljali ročno, pa do danes, ko za hmeljarjenje uporabljamo celo vrsto različnih strojev. Pri pisanju naloge sem večinoma uporabila svoje znanje ter pripovedi mojih staršev in starih staršev. Za malo bolj podrobne informacije pa sem poprosila zaposlene v Ekomuzeju v Žalcu. Tam je namreč mogoče videti odlično predstavitev hmeljarjenja v starih časih.

Zanimivo mi je bilo brskati po slikah mojega starega očeta, kjer je bilo videti ogromno dogodkov v povezavi s hmeljem. Ob tem sem dobila navdih za pisanje verzov, ki sem jih kasneje uporabila kot vodilo pri šolskih predstavitvah. Pri predstavitvi sem govorila o opravilih nekoč in danes. V nekaj desetletjih se je res veliko spremenilo. Tehnika gre naprej in tako so nam dela olajšanja. Danes si težko predstavljamo, da bi imeli vse površine hmelja postavljene na »štangih«, ki so bile videti kot vsem poznane palice za fižol. Štange so vsako leto z nova postavljali močni, mladi fantje imenovani »štangarji«, ki so bili pravzaprav sezonski delavci in okoliških krajev, Ptuja in iz Hrvaškega Zagorja. Od tam so prihajali vsi obiralci. Skupine so morale biti dovolj velike, da so pravočasno na roke obrali ves pridelek.

Pride čas, ko roža- hmelj dozori.
Od vseh vetrov je prišlo mlado, staro,
ki v hmelj hiti, da bi ga na čas obralo.

Saj temu opravilu se mudi,
kajti če bi roža prezorela,
škoda se stori.

Obiralci so hmelj spravljali v košare, iz katerih so ga nato stresli v merilni sod, tam pa dobili »baleto«, ki je bila kot nekakšen račun, kjer je pisalo, koliko hmelja je posameznik nabral. Na podlagi balet so ob koncu obiranja dobili plačilo, ki so ga zaslužili.

S predstavitvijo sem bila zadovoljna. Povsem sem se vživela v pripovedovanje. Ker je vsak pripovedovalec zadovoljen, ko vidi, da pri poslušalcih vzbudi zanimanje, mi je to dalo vedeti, da sem svoje delo dobro opravila. Spoznala sem, da nisem »zastonj« opraskana s hmeljem.

Barbara Bosnar, 4.Fb
(Šol. leto 2015/16)

POROČILO O RAZSTAVI JUDOVSKI SPOMENIKI NA SLOVENSKEM

27. januar, dan spomina na žrtve holokavsta

Judovstvo, židovstvo ali judaizem je abrahamska religija oz. vera in kultura Judov. Vera je stara več kot 4000 let.

Za prvega Juda velja Abraham, s katerim je Bog sklenil zavezo in izvoljeni judovski narod popeljal iz dežele sužnosti, iz Egipta, ki je bil takrat pod Faraonovo oblastjo. Njihovi obredi in molitve so v hebrejščini.

Judje so bil najpogosteje trgovci, ki so imeli velike trgovine, uradniki ali bankirji, zato so se ljudem zdeli sumljivi. Že iz časov pred srednjim vekom so bili Judje velikokrat preganjani. Zato so morali ponekod živeti v zaprtih delih mesta, ki so bili samo zanje, in jih imenujemo geto. Jude so iz naših krajev prvič pregnali v 16. stoletju.

V noči z 9. na 10. november 1938 se je zgodil pomor Judov, ki ga z drugo besedo imenujemo kristalna noč. Ta pogrom pomeni začetek načrtnega uničevanja judovskega prebivalstva. Veliko število Judov so pripadniki paravojaških enot pobili, kakih 30.000 pa so jih odpeljali v koncentracijska taborišča. V kristalni noči je bilo požganih, uničenih in oskrunjenih tudi 1.668 sinagog ter okoli 7.000 trgovin.
Holokavst je ime za načrtno pobijanje in preganjanje Judov. Največ Judov je umrlo v koncentracijskih taboriščih v Nemčiji in drugih državah.

Pot večine prekmurskih Judov, ki so pred 2. svetovno vojno živeli v tem delu Slovenije kot dobro organizirana in vplivna skupnost, se je torej končala v Auschwitzu.

Danes, ko Judje niso več preganjani, jih večina živi v ZDA, četrtina v Izraelu in četrtina v Evropi. Vsak, ki ima judovsko mater, velja za Juda. Molitev opravljajo v sinagogi, ki jo vodi rabin. Ženske hodijo v sinagogo ločeno od moških.

Ko je deček star 13, deklica pa 12 let, sta primerna za izpolnjevanje verskih zapovedi. Dečki so pri 13-ih letih polnoletni, deklice pa so do poroke pri svoji mami. Med ženinom in nevesto je pred poroko podpisana poročna pogodba. Če se mož in žena ločita, mora žena dobiti ves denar. .
Imajo osem glavnih praznikov:

- Šabat - sobota,
- Roš hašana - judovsko novo leto,
- Jom Kipur - spravni dan, deseti dan po judovskem novem letu,
- Sukot - kmečki praznik, ki je povezan s spravilom poljščin,
- Hanuka - praznik luči, ki se nanaša na čudež v templju,
- Pasha - judovska velika noč, v krščanskem okolju znana kot zadnja večerja,
- Šavout - praznik tednov ali binkošti, takrat je bila Judom izročena Tora,
- Purim - praznik usod, judovski pust.

Njihovi glavni verski knjigi sta Tora in Talmud.
Prvi kristjani v Sloveniji so bili vsi Judje. Sedaj ima judovska skupnost sedež v Ljubljani.

Judje so v Sloveniji bivali v številnih mestih, v katerih so nam zapustili svoje spomenike, stavbe, sinagoge:

- Piran, kjer je Židovski trg,
- Koper z Judovsko četrtjo,
- Nova Gorica, kjer je judovsko pokopališče,
- Dolga vas pri Lendavi, kjer sta judovsko pokopališče in pokopališka veža,
- Ptuj, kjer stojijo nagrobniki, na Ptuju je tudi Judovska ulica,
- Lendava, kjer so judovska šola, sinagoga in hiša Bodaga Weisza,
- Maribor s sinagogo in židovskim stolpom,
- Murska Sobota, kjer sta bili pred 2. svetovno vojno največja skupnost in sinagoga,
- Ljubljana: Židovska ulica, židovska četrt, pokopališče na starih Žalah,
- Novo mesto, kjer stoji improvizirana sinagoga.

V šoli nam je profesorica povedala, da na judovskem pokopališču ni rož ne sveč, ampak vsak, ki pride na pokopališče, prinese kamenček in ga položi na grob.

Grozote in trpljenja judov med 2. svetovno vojno v svojem dnevniku opisuje Ana Frank.

Sinagoga v Lendavi

Ana Frank

Ob 71- letnici osvoboditve Auscwitza se poklanjamo spominu vsem žrtvam holokavsta tudi 558 slovenskim (med njimi je bilo 69 otrok).
V tednu od 25. do 29. januarja 2016 smo si v šoli pred zbornico lahko ogledali razstavo Judovski spomeniki na Slovenskem.
28. januarja pa smo se lahko udeležili predavanja s to tematiko.
Predaval nam je dr. Janez Premk, ki nam je povedal številne nove podatke o bogati judovski kulturi. Razložil nam je tudi, zakaj so vsi ljudje sovražili ravno Jude. Predstavil nam je tudi simbola judovske vere, Davidovo zvezdo (simbol Judov, ki so ga dočakali šele v 17. stoletju)
in menoro (svečnik s sedmimi kraki, najstarejši simbol Judov, takšnega so našli tudi v Salamonovem templju v Jeruzalemu).
Izvedeli smo tudi, da krščanska veri temelji na judovskih temeljih, saj je bil Jezus tudi Jud.
Če bi raziskovali svoje družinsko drevo, bi gotovo našli kakšno generacijo Judov.
Na koncu predavanja pa je z veseljem odgovoril na naša zastavljena vprašanja in nam s tem še dodatno poglobil naše znanje o Judih in njihovem načinu življenja.

Povedal nam je, da Jude delimo v tri skupine:
• Reformirani Judje so tisti, ki sicer verjamejo v Biblijo, ampak ne verujejo v to, kar je napisano. Pri svojih obredih redko uporabljajo hebrejščino.
• Konzervativni Judje so tisti, ki verujejo v tradicionalne judovske vrednote, vendar so bolj odprti za moderno življenje. Njihove molitve niso strogo v hebrejščini, svojih tradicionalnih oblačil ne nosijo.
• Ortodoksni Judje so tisti, ki živijo po vzoru tradicionalnih vrednot in naukih Tore.
Oblečena imajo posebna oblačila, na glavi pa nosijo črne klobuke, jedo samo košersko hrano, večina jih živi v Izraelu in Zahodni Evropi. V sinagogi se nahajajo ločeno od žensk.

Profesorica pa je po tradicionalnem judovskem receptu pripravila hamantashen, to so nekakšni žepki, polnjeni z marmelado in posuti s sladkorjem v prahu.
Prav je, da sta na šoli potekala razstava in predavanje s tematiko holokavsta. Prav pa je, da ob razstavi obudimo spomin na to sramotno zgodovinsko morijo, ki je morila nedolžne ljudi. Predvsem je bilo zanimivo predavanje, ki ga je vodil strokovnjak na tem področju in nam še dodatno razložil stvari, ki jih prej nismo vedeli.
Razstava se nama zdi zelo poučna, saj marsikdo ne ve nič o judovski veri in njihovem delovanju in gibanju na Slovenskem ozemlju, ta razstava pa govori o tem, kakšno zapuščino je pustila pri nas.

Verska knjiga Tora

Anže Kuharič in Nuša Štrajhar, 2. L

Viri:
Šolski razgledi, 22. 1. 2016,
str. 5: Spominjamo se in ne pozabimo …
https://sl.wikipedia.org/wiki/Judje, 24. 1. 2016,
Judje
http://osrakek.si/wp-content/uploads/2011/11/Karmen_Rebec.pdf, 24. 1. 2016,
Seminarska naloga o judovstu
http://www.religije.com/judovstvo.htm, 24. 1. 2016
Judovstvo
http://www.osziri.si/ucenci/etika/Svetovna%20verstva/8.c/JUDOVSKA%20VERA.pdf,
24. 1. 2016,
Judovska vera

RAZISKOVALNA NALOGA

PROTEINSKI NAPITKI: VODIJO V ZDRAVJE ALI V BOLEZEN?

Avtorici: Vesna Jurjevič in Ana Štampar, 3. L (Šol. leto 2014/2015)
Mentorica: Sara Zavec, dipl. ing. lab. biomedicine – Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo

Ključne besede:
Proteini, športna dieta, sirotka, presnova, prebava, ledvice, jetra, fizično aktivni

Za raziskovalno nalogo sva se odločili, ker sva želeli ugotoviti vsebnost beljakovin v proteinskih napitkih, saj jih uporablja vedno več ljudi v različne namene, npr. za hujšanje, zvišanje energije, kot prehranska dopolnila in za povečanje količine zaužitih proteinov. Zanimalo naju je, koliko ljudje vedo o proteinskih napitkih, kaj menijo o uporabi in o učinkih na telo ter koliko proteinov proteinski napitki dejansko vsebujejo v primerjavi s tem, kar piše na embalaži.
Teoretični del najinega raziskovanja temelji na presnovi in prebavi proteinov ter učinkih prekomerne uporabe proteinskih napitkov na telo. Pri eksperimentalnem delu sva uporabili dve metodi, in sicer metodo anketiranja ter merjenje celokupnih proteinov v različnih vzorcih. Anketo sva objavili na internetu, temeljila je na dvanajstih vprašanjih. Anketirance sva spraševali o uporabi proteinskih napitkov, o učinkih proteinskih napitkov, o zdravi prehrani ob uživanju proteinskih napitkov in podobno. Rezultate sva ovrednotili s pomočjo grafov in tabel. Merjenje celokupnih proteinov sva izvajali v šolskem laboratoriju. Imeli sva šest različnih dvajsetgramskih vzorcev, katere sva kupili v dveh ljubljanskih trgovinah s športno prehrano in so si bili enaki po osnovi, razlikovali pa so se po dodatkih. Vsi so vsebovali protein Whey oz. sirotkin protein, dodane pa so imeli še različne dodatke, kot so ojačevalci okusov, barvila, goveji in mlečni protein ter proteine, ki se uporabljajo ob točno določenem času dneva zaradi različnih načinov absorbiranja.
Po končanem merjenju sva ugotovili, da imajo proteinski napitki tudi do 37 % oz. do 6 g manj proteinov v embalaži, kot pa piše na deklaraciji. Po zakonu je dovoljeno le 10 % odstopanje celotne teže vsebine pakiranih hranil, kar bi v najinem primeru pomenilo le 2 grama. Najmanjše odstopanje je bilo pri proteinskih napitkih, katerim sta dodana goveji in mlečni protein. Sklepava, da je lahko odstopanje tako veliko, ker so bile embalaže dvajsetgramske in bi bilo v večjih embalažah posledično manjše odstopanje.

Slika 1: Postopek biuretne metode določanja proteinov

ZDRAVILNI ČAJI

Zdravje je naše največje bogastvo, a ta resnica je najbolj resnična takrat, kadar človek zboli. Kot vse naravno, je tudi človek odvisen od vplivov okolja, o katerem vedno več razmišlja s skrbjo, kako bi ga zavaroval. To skrb je treba usmeriti tudi v naše rastlinsko bogastvo, v zdravilne rastline, kajti te so izjemen zaklad zdravja za vse, ki jih poznajo in pravilno uporabljajo. Zagotovo se vsi strinjate z menoj, da ni nič boljšega od držanja tople skodelice dišečega čaja, ki nam greje obraz s svojo paro. Ne glede kako slabo se počutimo, nam je v trenutku rahlo bolje.

Zdravilni čaji so največkrat tradicionalna zdravila rastlinskega izvora, katerih uporaba temelji na dolgoletnih izkušnjah. Izdelani so iz posušenih in narezanih zdravilnih rastlin. Vsebujejo lahko le eno, običajno pa so mešanice več zdravilnih rastlin. Lajšajo številne zdravstvene težave, tudi prehlad in druga virusna obolenja. Na žalost ne obstaja zdravilo, ki bi nas uspešno zaščitilo pred prehladom, vendar si lahko pomagamo s številnimi rastlinskimi pripravki, s katerimi uspešno lajšamo njegove simptome. Izbira je zelo pestra, zato se je včasih resnično težko odločiti, kateri čaj naj si pripravimo.

Odločila sem se, da vam opišem pripravo čaja iz bezgovih cvetov, ki pomaga pri prehladnih obolenjih in gripi. Čaj iz bezgovih cvetov namreč pospešuje potenje. Poparek iz bezgovih cvetov pripravite tako, da dve žlički posušenih bezgovih cvetov prilijete s 250 mL vrele vode in pustite stati 10 minut. Nato tekočino precedite in spijete. Priporočljivo je, da v času viroze popijete tri skodelice bezgovega čaja na dan. Potenje spodbuja tudi lipov čaj. Pri prehladnih obolenjih je zelo priporočljivo tudi pitje kamiličnega čaja, ki blaži vnetje in deluje proti bakterijam.

Zdravilne čaje lahko uporabljate na različne načine: kot napitke (pri prebavnih težavah, vnetju sečil, kašlju ...); za grgranje (pri vnetjih ustne sluznice, žrela …); za vdihavanje (ob prehladnih obolenjih); kot obkladke, kopeli (pri vnetjih kože, hemoroidih).

Način priprave je odvisen od zdravilnih rastlin, njihovih učinkovin in želenega učinka. Vedno uporabljajte sveže pripravljene zdravilne čaje. Za pravilno pripravo je pomembno, da upoštevate količino zdravilnih rastlin in vode ter način in čas namakanja v vodi. Najpogostejši način priprave zdravilnega čaja je poparek. Pripravite ga tako, da zdravilne rastline prelijete z vrelo vodo in premešate. Pustite stati 5-10 minut in nato precedite. Kadar pripravljate čaj iz rastlin, kjer uporabljate korenine ali skorje, čaj pripravite tako, da rastline prelijete z mrzlo vodo in nato segrejete do vretja. Pokrito počasi kuhajte 5-10 minut in nato precedite. Kadar pa želite pripraviti čaj iz rastlin, ki vsebujejo sluzi in druge toplotno občutljive sestavine, čaj pripravite tako, da rastline prelijete z mrzlo vodo, premešate in pustite pokrito stati več ur (običajno 6-8 ur) pri sobni temperaturi. Nato precedite in pred uporabo segrejte do temperature primerne za pitje.

Ko pripravljate čaj, morate paziti, da se le-ta namaka v posodi s pokrovom ali pa, da pokrijete skodelico medtem, ko se v njej namakajo zelišča. S tem dobite močnejši čaj, saj tako preprečite, da bi zdravilna olja izhlapela zaradi vročine iz čaja. Večino zelišč je potrebno namakati 10 minut za maksimalni učinek. Zdravilne čaje uporabljajte le predpisan čas. Shranjujte jih na suhem in temnem mestu, pri temperaturi 25°C.

Patricija Krapež, 4. Fa
(Šol. leto 2015/16)

SRCE NA DLANI

V okviru kulturnega dne smo si ogledali gledališko predstavo z naslovom Srce na dlani. Scenarij je napisala Draga Potočnjak, režiral pa je Mare Bulc. Igralci so bili odlični, vživeli so se v svoje vloge, kar je tudi pripomoglo k pristnemu vzdušju in vtisu o zares dobri predstavi. Poleg izvrstnih igralcev pa je za piko na “i” poskrbela tudi operna pevka, ki nas je ob spremljavi pianistke popeljala v drugo dimenzijo, kar je predstavo naredilo še bolj posebno.

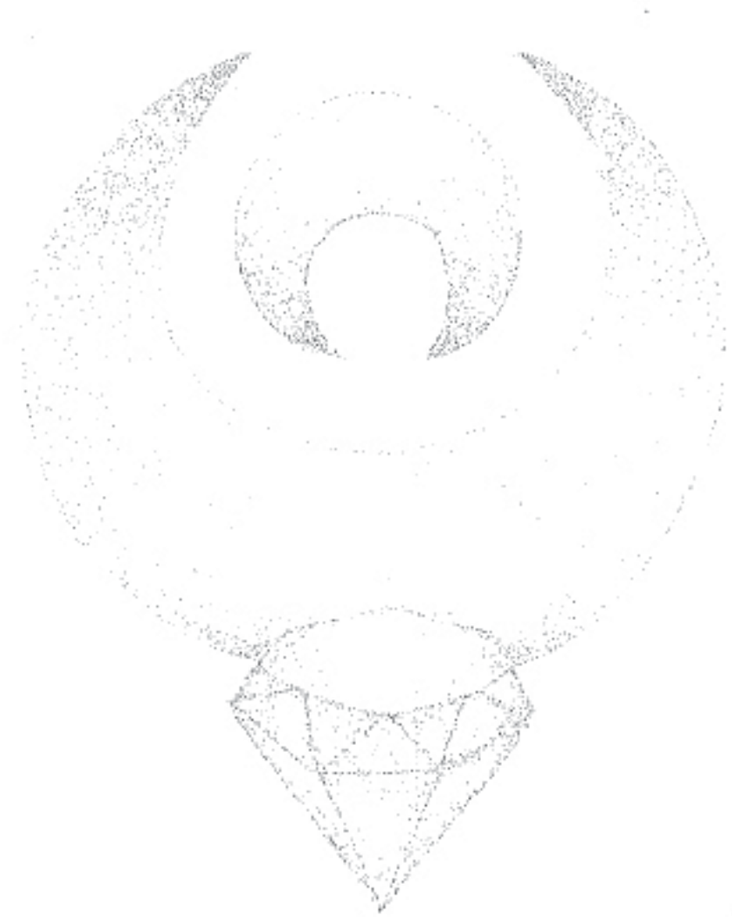

Katja Erdelja

Posedli smo se v dvorano Mladinskega gledališča v Ljubljani, zatemnile so se luči in na odru so že stali igralci. Vsak lik je posamezno opisal, kakšen se jim zdi trenutek pred smrtjo, povedali so tudi, ali bi darovali svoje organe. Moje mnenje je, da človek noče razmišljati o zadnjih trenutkih življenja, kaj se zgodi, ko umremo in ali bi bili pripravljeni darovati svoje organe. Tudi sama nisem nikoli želela preveč razmišljati o tem, a mi je ta misel, po ogledani predstavi, veliko časa rojila po glavi. Prišla sem do sklepa, da bi darovala organe, saj tako sklenemo nekakšen krog in delček nas živi naprej skozi nekoga drugega, ki mu s tem pomagamo in izboljšamo kvaliteto življenja. Na odru je bilo to predstavljeno s Primožem in Jako, ki ju je povezovala ljubezen do glasbe in skupno srce. Primož je bil petinštiridesetletni oče, sin in mož. Imel je težko otroštvo, saj je bil oče pijanec, ki je tepel ženo, a čez čas je vzel življenje v svoje roke, nehal piti in se začel ukvarjati s športom. Ko pa je videl, kako sin trpi, ker mu je ostalo le še nekaj dni življenja, je začel ponovno piti. Primož je izgubil upanje, da najde popolnega darovalca. Bil je prepričan, da bo umrl.
Jaka je bil mlad, osemnajstletni fant, ki je znal uživati v življenju. Svojo zrelost je dokazal, ko se je na skrivaj odločil, da bo po smrti daroval organe. Zelo rad je vozil motor, nad katerim njegova mati ni bila navdušena. Ravno na dan nesreče ga je sestra materi »opravičila«, da je na teku. A med njunim pogovorom sta slišali, kako je nekaj počilo. Obe je stisnilo pri srcu in pomislila sta na Jako. Na vratih je zazvonil zvonec. Bili so policisti, ki so materi povedali tragično novico, da se je sin ponesrečil. V bolnišnici so družini povedali, da so se potrudili po najboljših močeh, a je Jaka možgansko mrtev in mu pomagajo dihati le še aparati. Zdravnik jih je seznanil tudi z odločitvijo, da je želel po smrti darovati organe. Vsi so bili osupli, saj se doma niso nikoli pogovarjali o tem. To se mi zdi zelo velik korak za tako mladega človeka. Tu je prišel na vrsto meni najljubši prizor, presaditev srca. Predstavljeno je bilo, kako se je eno življenje končalo, na drugi strani pa se je začelo novo in srečno življenje. Zato moramo na vse stvari gledati pozitivno in nikoli ne smemo obupati.
Predstava mi je bila ena izmed ljubših. Pohvaliti moram vse, od režiserja, do tistih, za katere sploh ne vemo, da so pri predstavi sodelovali. Nobenemu ne privoščim takšne bolečine, kakršna je bila prikazana v tej predstavi. Zamislila sem se, kako bi bilo, če bi se kaj takšnega zgodilo v moji družini. Ne vem, kako bi to prenesla. Razumem Jakovo mater, kako jo je stisnilo v srcu, saj je bi tako odreagirala vsaka mati. Tudi sama sem imela v družini podobno izkušnjo. Pred kakšnim letom je bil moj stric žrtev infarkta. Takrat smo se z družino peljali po avtocesti ter zaslišali rešilca. Mojo mater pa je nekaj strašansko stisnilo v srcu. Seveda smo vsi mislili, ah mame ... Vendar ni bilo tako, čez nekaj minut je zazvonil telefon. Povedali so nam, da je bil rešilec namenjen k mojemu stricu. Takrat sem ugotovila, da resnično nikoli ne moreš vedeti, ali bo tebe tudi doletelo kaj takšnega in kdaj, zato moremo vsak dan živeti kot da je prvi in zadnji, se ga veseliti vsakega posebej in bližjim povedati, kako jih imamo radi.

Nika Draksler, 4. Za
(Šol. leto 2015/16)

KAM S STARIMI IN PRETEČENIMI ZDRAVILI?

»Kaj naj naredim s temi pretečenimi zdravili?« me vpraša mami. Dobro vprašanje, saj veliko ljudi sploh ne ve, kaj narediti z zdravili, katerih rok je že zdavnaj potekel.
Velika napako lahko storimo, če ta zdravila vržemo v smeti. Ne! Tega nikakor ne smemo storiti. Zdravila še zdaleč niso odpadki, ki bi jih lahko kar tako metali v smeti, kot mečemo papir in plastenke. So nevarne snovi in tako moramo z njimi tudi ravnati. S tem ko jih vržemo med navadne gospodinjske odpadke, predstavljajo nevarnost za ljudi, živali in okolje. Seveda je treba razumeti človeško stisko. Ko pospravljamo stanovanje in prostor, kjer shranjujemo zdravila, opazimo, da je nekaterim že pretekel rok. Takrat jih enostavno vržemo v smeti. Napaka! Prav tako jih ne smemo vreči v straniščno školjko! Torej kaj potem narediti z njimi? Odgovor je čisto preprost in ta je, da zdravila odnesemo v lekarno. V lekarnah je organizirano varno ločeno zbiranje odpadnih zdravil, kjer se zbirajo v posebnih zabojnikih.
Stvari, na katere moramo biti pozorni:
Skladno z določili Uredbe o ravnanju z odpadnimi zdravili se v lekarnah sprejemajo odpadna zdravila v trdem stanju (kot so tablete, kapsule, svečke), ki so zaprta v originalni, nepoškodovani in stični ovojnini (ni pa nujno, da so takšna zdravila še originalno zaprta). Sprejmejo tudi zdravila v obliki praškov ali tekočin (kot so praški, posipala, kreme, sirupi, kapljice), ki so originalno zaprta v nepoškodovani embalaži in še niso bila odprta ali pretrgana. Od leta 2012 naprej pa se sprejemajo vsa odpadna zdravila, torej tudi ostanke zdravil, ki so v obliki praškov ali tekočine.
V lekarni ne sprejemajo injekcij in drugih ostrih predmetov, medicinsko tehničnih pripomočkov in kemikalij, saj predstavljajo nevarnost za farmacevtsko osebje in druge obiskovalce.
Veledrogerija, ki sodeluje z lekarno, zabojnik, opremljen s številko in dokumentom, odpelje in ga preda službi. Ta poskrbi za strokovno uničenje zdravil s sežigom.
Torej najbolje opravimo, če pretečena zdravila odnesemo v lekarno. Tako smo veseli, ker smo se jih končno znebili in to na najbolj ustrezen način, ki je prijazen do ljudi in okolja.
Več informacij imate na spletni strani Lekarniške zbornice Slovenije: http://www.lek-zbor.si/

Klavdija Bauer, 4. Fb
(Šol. leto 2015/16)

NAŠA ŠOLA – ŠOLA ZA ŽIVLJENJE?

Pri izbiri srednje šole in kasneje morda fakultete je navadno v ospredju želja po nekem poklicu, znanjih. Nehote se vprašamo, ali vemo, kaj potrebujemo v življenju, kam nas bo pot peljala? V dobi informacij, hitrega tempa življenja in menjavanja poklicev postaja vedno bolj pomembno znanje veščin – kako pridobiti kvalitetne, zanesljive informacije, kako jih uporabiti, kako si zastavljati cilje in jih uresničevati, kako obvladati vse bolj stresen način življenja …

Vsak posameznik si želi biti v življenju uspešen. Družbeni analitiki napovedujejo, da bodo zdajšnje generacije šolajočih otrok v prihodnosti morale zamenjati več poklicev. Čeprav sodelovanje in znanje za naše učence oz. dijake nista veliki vrednoti in so jim bolj pomembne ocene, nam ravno sposobnost sprejemanja drugih, sodelovanja in širina znanj omogočajo, da smo bolj prilagodljivi spremembam v družbi in da lažje najdemo zaposlitev.

Na naši šoli omogočamo dijakom pridobiti dodatna znanja in veščine, potrebne v življenju, tudi v okviru interesnih dejavnosti ter sodelovanja v raznih nacionalnih in mednarodnih projektih.

Zainteresirani dijaki že nekaj let v okviru projekta Slovenski učni krogi skupaj postavljajo raziskovalna vprašanja, raziskujejo in oblikujejo odgovore na raziskovalna vprašanja sodelujočih šol. Sodelovalno raziskovanje jim omogoča, da v sproščenem okolju:

- spoznajo organizacijo in odgovornosti timskega dela,
- spoznajo pomen sodelovanja in upoštevanja dogovorov, časovnih rokov,
- uporabljajo različne načine komuniciranja med seboj in z učenci in dijaki drugih šol,
- se naučijo kvalitetnega raziskovalnega dela in oblikovanja raziskovalne naloge.

Slika 1: Raziskovalno delo v skupini nam privablja nasmeh na obraz.

Dijaki so nad takšnim načinom dela navdušeni in nekateri se odločijo tudi za večkratno sodelovanje. V prihodnjem šolskem letu se bomo priključili mednarodnim učnim krogom in tako spoznali življenje učencev in dijakov tudi v drugih državah.

Mnenja letošnjih SUK-ovk:

Nika: Projekt SUK se mi zdi precej zanimiv, ker smo spoznale nov način raziskovanja, ter se s sošolkami, ki so sodelovale, in mentorico med delom tudi zelo povezale. Vsakomur bi predlagala sodelovanje pri projektu SUK, ker se veliko naučiš, spoznaš stvari, ki so te že prej zanimale, vendar jih nisi poznal. Z veseljem bom še kdaj sodelovala pri SUK-u! :-)

Klara: Ko sem prišla na novo šolo, nisem poznala drugih sošolk. S SUK-om sem jih bolje spoznala, se z njimi začela bolj družiti. Všeč mi je bilo tudi to, da sem spoznala kar nekaj novih stvari, ki mi bodo zagotovo prišle prav v življenju. Pri čem podobnem še nisem sodelovala, zato mi je bilo še toliko bolj zanimivo. Na začetku nas je bilo s profesorico skupaj šest, kar se mi je zdelo super, a kmalu so se začeli pojavljati problemi, ki so vplivali na delo skupine. Na koncu smo to uredile in opravile potrebno. Drugače pa mi je bilo všeč in upam, da bom še kdaj sodelovala.

Ana: Projekt je trajal dobre tri mesece in mi je bil zelo všeč. Na trenutke je bilo naporno, a je bilo velikokrat prav zabavno. S tem projektom smo se naučile timskega dela in velikokrat tudi strpnosti. Sama tema nam je odprla oči, saj smo tako ugotovile prednosti in slabosti IKT, spoznale smo zdrav način življenja, okolje in vodne vire ... Verjamem, da nam bodo ta znanja v življenju zelo koristila. S SUk-om smo aktivno preživele izvenšolski čas in s tem koristile sebi in okolici.

Si želite uspešno in hitro reševati težave in izzive, s katerimi se srečujete dnevno?
Bi se radi naučili, kako v kratkem času priti do čim več izvirnih idej ?
Vse to in še več omogoča uporaba De Bonovih tehnik razmišljanja. Ste vedeli, da se razmišljanja lahko naučimo? Razmišljanje je namreč (tako kot kvačkanje, računanje …) ena od veščin, ki jo lahko z vadbo močno izboljšamo. V ta namen nekateri dijaki šole obiskujejo interesno dejavnost »Bodi IN – inovativno nagajiv«. V času naših druženj spoznavamo in uporabljamo De Bonove tehnike razmišljanja. Znano je, da se učenci, ki se urijo v teh tehnikah, v šoli lažje skoncentrirajo, so bolj ustvarjalni, motivirani za delo in zato bolj uspešni. Pozitivne učinke opažajo tudi naši dijaki.

Za boljši uspeh v šoli pa je pomembno tudi, da dijaki pridobivajo kvalitetne povratne informacije o svojem delu, znanju in sledijo svojemu napredku. Na šoli v ta namen skupina učiteljev, ki sodeluje v razvojnih predmetnih skupinah na Zavodu za šolstvo, v pouk postopno uvaja različne načine formativnega (sprotnega) spremljanja napredka dijakov. Ti omogočajo večjo vključenost dijakov v sam učni proces, večjo odgovornost za lastno znanje in spremljanje kakovosti in količine pridobljenega znanja. Pri nekaterih predmetih se učenci naučijo zastavljanja učnih ciljev, razmišljajo o predznanju, postavijo strategije doseganja ciljev in na koncu preverijo, če so cilje dosegli. Pri tem lahko uporabijo listovnik v elektronski obliki, ki jim omogoča vpogled v izdelke drugih dijakov in s tem tudi medsebojno, sodelovalno učenje na podlagi podajanja povratnih informacij vrstnikov.

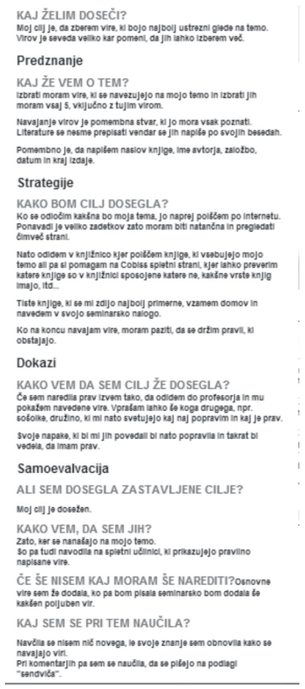

KAJ ŽELIM DOSEČI?
Moj cilj je, da zberem vire, ki bojo najbolj ustrezni glede na temo. Virov je seveda veliko kar pomeni, da jih lahko izberem več.

Predznanje

KAJ ŽE VEM O TEM?
Izbrati moram vire, ki se navezujejo na mojo temo in izbrati jih moram vsaj 5, vključno z tujim virom.

Navajanje virov je pomembna stvar, ki jo mora vsak poznati. Literature se nesme prepisati vendar se jih napiše po svojih besedah.

Pomembno je, da napišem naslov knjige, ime avtorja, založbo, datum in kraj izdaje.

Strategije

KAKO BOM CILJ DOSEGLA?
Ko se odločim kakšna bo moja tema, jo naprej poiščem po internetu. Ponavadi je veliko zadetkov zato moram biti natančna in pregledati čimveč strani.

Nato odidem v knjižnico kjer poiščem knjige, ki vsebujejo mojo temo ali pa si pomagam na Cobiss spletni strani, kjer lahko preverim katere knjige so v knjižnici sposojene katere ne, kakšne vrste knjig imajo, itd...

Tiste knjige, ki se mi zdijo najbolj primerne, vzamem domov in navedem v svojo seminarsko nalogo.

Ko na koncu navajam vire, moram paziti, da se držim pravil, ki obstajajo.

Dokazi

KAKO VEM DA SEM CILJ ŽE DOSEGLA?
Če sem naredila prav izvem tako, da odidem do profesorja in mu pokažem navedene vire. Vprašam lahko še koga drugega, npr. sošolke, družino, ki mi nato svetujejo kaj naj popravim in kaj je prav.

Svoje napake, ki bi mi jih povedali bi nato popravila in takrat bi vedela, da imam prav.

Samoevalvacija

ALI SEM DOSEGLA ZASTAVLJENE CILJE?

Moj cilj je dosežen.

KAKO VEM, DA SEM JIH?
Zato, ker se nanašajo na mojo temo.
So pa tudi navodila na spletni učilnici, ki prikazujejo pravilno napisane vire.

ČE ŠE NISEM KAJ MORAM ŠE NAREDITI?Osnovne vire sem že dodala, ko pa bom pisala seminarsko bom dodala še kakšen poljuben vir.

KAJ SEM SE PRI TEM NAUČILA?

Naučila se nisem nič novega, le svoje znanje sem obnovila kako se navajajo viri.
Pri komentarjih pa sem se naučila, da se pišejo na podlagi "sendviča".

Slika 2: Načrtovanje učenja z uporabo e-listovnika

V šolskem letu 2013/14 so dijakinje smeri kozmetični tehnik v okviru evropskega projekta EUFOLIO spoznavale uporabo e-listovnika v okviru pouka pri petih predmetih.

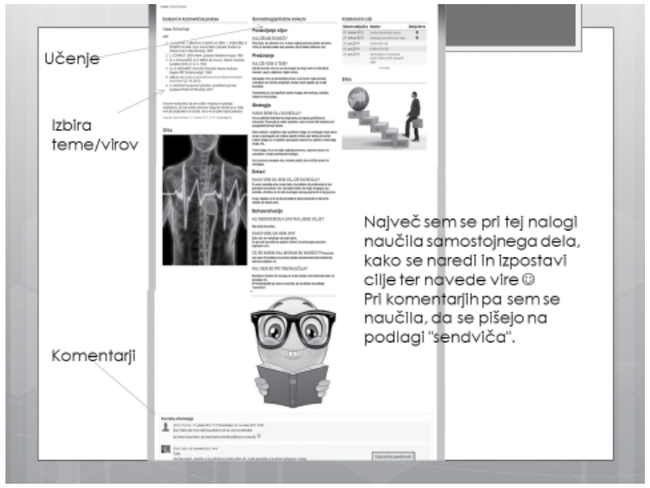

Slika 3: Pogled, ki ga je dijakinja oblikovala v okolju Mahara (e-listovnik) pri pouku somatologije, v katerem ocenjuje svoj napredek.

V naslednjem šolskem letu smo vključili še oddelek prvega letnika zobotehnikov, ki je načrtoval in izvedel projektno delo s pomočjo e-listovnika.

Slika 3: Sodelovalno projektno delo s pomočjo e-listovnika je lažje.

V življenju velikih pričakovanj in hitrega tempa je zelo pomembno, da znamo obvladovati in zmanjševati vsakdanji stres. Takšen način življenja namreč močno poveča možnost razvoja kroničnih obolenj. Pri tem nam pomagajo različne sprostitvene tehnike, ki jih naši dijaki uporabljajo pri nekaterih predmetih med poukom, nekateri se jih naučijo v okviru interesnih dejavnosti.
In kaj bi se vi radi naučili v naši šoli? To je odvisno od vas, dijakov. Možnosti je veliko. Vse, kar potrebujete, je vedoželjnost, vztrajnost in željo po osebni rasti. Pa kar pocukajte za rokav mentorje raznih dejavnosti in skočite v dogodivščino novih spoznanj v okviru izvenšolskih dejavnosti.

Mentorica: Alenka Gorjan

MLADOST, ZAPRAVLJENA NA SŠFKZ

Kako si? Se ti že kaj joče? Se ti ne zdi, da cela šola deluje kot kakšna mučilna norišnica, kjer profesorji še svoje žrtve oblačijo v belo in se tako na videz manj izživljajo nad nami? Zapnite halje, spnite lase, počutite se kot v zaporu.

Zakaj?! Zakaj bi se človek pri zdravi pameti sploh vpisal na SŠFKZ? Trenutek slabosti najbrž.
Ali pa enostavno zato, ker sam s sabo ne veš, kaj bi. Zakaj pa ne bi šel potem raje na gimnazijo? Ta ti da dodatna 4 leta za razmislek, vendar po navadi na koncu še zadnji dan ne veš, kaj bi rad počel v življenju ... Tako po navadi pristaneš na ekonomski.
In kako absurdno je dejstvo, da moraš že kot najstnik s ponorelimi hormoni vedeti, kaj hočeš, kaj te veseli. In koliko je takih, ki obupajo že prvi teden ... med drugimi tudi jaz. Oziroma, da razjasnim, to je bil samo neuspešen poskus. Hvala Bogu. Obožujem kozmetiko. Obožujem človeka kot osebo nasploh, fascinantno mi je delovanje kože in njen odziv na razne tretmaje. Pravzaprav sem sem prišla zaradi masaže, ker sem si vedno želela postati fizioterapevtka, ampak potem so nam v 2. letniku zaprli prehod. Super res, hvala. Neizmerno sem vam hvaležna, brez sarkazma, vsaj zdaj ga ni več, no. Našla sem študij, ki mi je pisan na kožo. Kineziologija, veda o Kitajcih. Hecam te, no. Saj bom ostala kozmetičarka, ampak rada bi pomagala malo močnejšim, ljudem s slabo samopodobo, aknastim obrazom, mladim mamicam, da pridejo nazaj v formo itn. Kar mislim, da je loto kombinacija teh dveh številk. Kineziologija je namreč veda o gibanju, in ko združiš kozmetiko z zdravim načinom življenja, lahko ustvariš neverjetne rezultate.

Ampak še prej slavna matura. Zakaj vsi strašijo z njo? Vsa 4 leta ti to mečejo naprej, redki so tisti profesorji, ki rečejo:«Tega ne bo v testu, ampak vam povem za življenje.« Nisem ravno učenjak, me pa zelo zanima moje področje. V bistvu imam rahlo obsesijo, ampak pustimo detajle. Seveda je veliko lažje, če te zadeva zanima, ampak veliko je na tem, kako začneš. Izgubljena ovca v rumeno-sivi zgradbi, obkrožena s čredo drugih, še bolj čudnih ovc, med katerimi na koncu spoznaš svoje bestiče, simpatije, mogoče tudi bivše, pa nič za to.:)
In če bi bila še enkrat v 9. razredu, bi se spet vpisala na SŠFKZ? Bi. Bi se lepše obnašala in večkrat držala jezik za zobmi? To pa bolj težko. Takšna pač sem, in če sem bila kdaj tepena zaradi tega, tudi prav, najbrž sem to takrat res prosila. «Perme, še en minus!« (Upam, da še kdaj srečam prof. Bizjaka na 5ki, on je res ikona SŠFKZ-ja :)). Pa halje? Sploh so ta ogrinjala različnih belih odtenkov simbol kulskosti, priročnosti pri pisanju testov in odlagališče vsesplošnih življenjskih nepotrebnikov, kot so; telefon, polnilec, kemik in obvezno pilica za nohte, valda. In če zabiješ? Ne se preveč sekirat, piflar, še vedno si lahko odličen. Ne mi zapast v depro zaradi šole/tipov ali pa če še slučajno ne veš, v čem je smisel življenja. Ne preveč jokat, smej se, ko ti je hudo. Lepo se obnašaj, imej spoštovanje do drugih, drugačnih in do svojega telesa. Punce, ne se preveč pudrat, ne metat tamponov v školjko (zaradi takih je hišnik Vinko velikokrat slabe volje!). Ne preveč ali pa sploh ne kadit raznoraznih substanc, jejte kvalitetno hrano, pejte se znoret ven, radi se imejte, pridni bodite in upam, da se boš imel/-a lepo na tej šoli in spoznal/-a

super ljudi, se naučil/-a velik novega in se imel/-a noro dobro. Če ti bo pa kdaj res hudo, moj duh bo vedno prebival v omarci 171 in vedno se lahko zatečeš k njemu, morda ti bo dal tudi kakšne stare kontrolke. ;)
Adios amigos, pa po pameti ane!

Monika Perme, 4. Ka
(Šol. leto 2015/16)

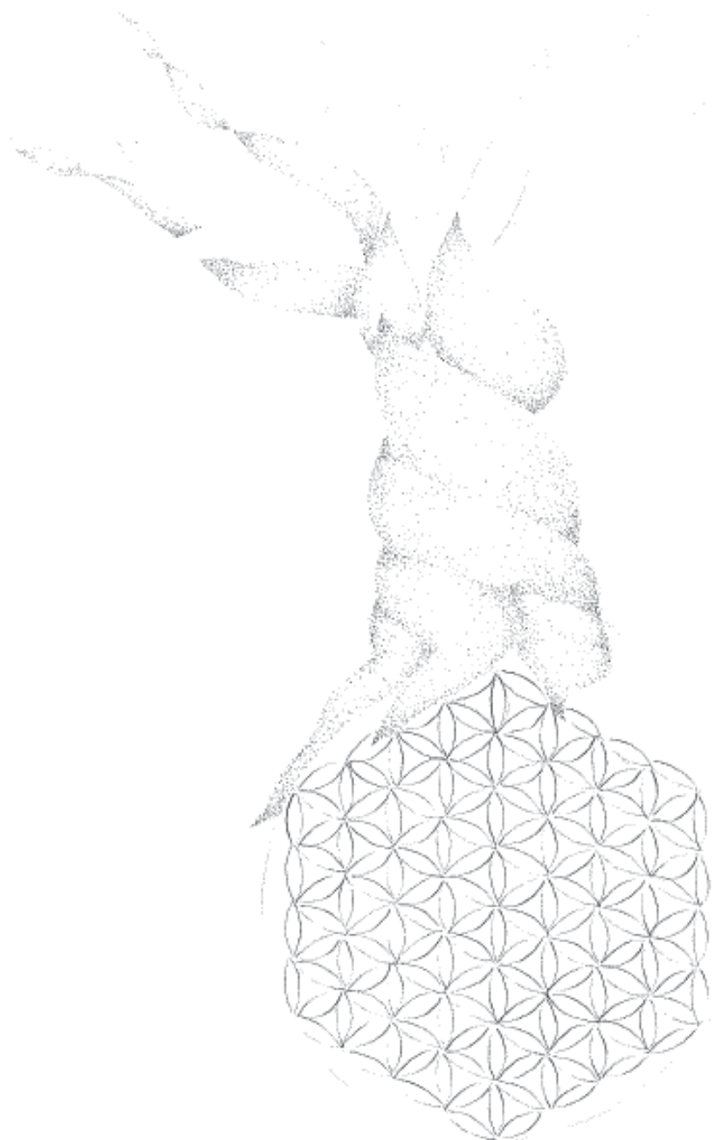

Katja Erdelja

TAPAMETNE 2015/16

VPRAŠANJA

Profesorica, v katero stran je obrnjena strešica?

Saj imajo slovenske besede 29 naglasov, ane?

Kako se sklanja kri v dvojini in množini?

Katero je tretje naglasno znamenje: ostrivec, strešica in … že vem, krepivec.

Saj je bil oče Antigonovega zaročenca Kreon?

Ali je bil Antigin brat Paracelzius? (Antigonin, Polinejkes)

Kaj pomeni, da sta sprti družini Montenegro in Copuleti pokopali bojno sekiro? (Montegi, Capuleti, zakopali bojno sekiro).

Ali je Kette posvetil podoknico Na trgu Alenki Smolar? (Angeli Smola)

Ali je tudi tebi všeč Alma Kreslin (Karlin), ta si je pa upala, ane?

Kdo je režiser filma Ljubezen gre skozi želodec? (Okus po ljubezni)

Kje se je že rodil Oscar Wilde? V Dubaju? (Dublinu)

IZ ESEJEV

Oba mnenja obeh staršev je pravilno. Samo oba pretiravata.

Višek zaupanja med ljudmi je ljubezenj.

Morje je bilo prepoteno (prepojeno) s krvjo.

Mračna (marčna) revolucija je izbruhnila na Dunaju 13. marca 1848.

Materjevo (materino) stališče do sinove odločitve je liberalno. Ampak zaupanje mora biti.

V drami Metuljev ples je prikazan uboj iz efekta. (Afekta.)

Cankarjeva drama je Jakob Gruda (Ruda) pa tudi Nekaj (Pohujšanje) v dolini Šentflorjanski. Glavni osebi Prešernovega Krsta sta Polikarp (Črtomir) in Bogomila.

Sonetni venec je posvečen Urški.

Raskolnikov je šel na prisiljeno (prisilno) delo v Sibirijo.

Starka je delala v zamenjevalnici. (V zastavljalnici.)

Dežurni meteor (meteorolog) je sporočil, da bodo ponoči nevihte.

Hana ga je udarila s svečenikom. (S svečnikom.)

Stranska oseba v Dogodku v mestu Gogi je tudi Kiklop (Klikot.)

Vsakomur je všeč, da je všečkan.

Meni se zdi pristen stik tisti z računalniško tipkovnico.

IZ TESTA

Poznam sedem prirednih razmerij. Najbolj preprost je vezalni odvisnik.

Kako rečemo človeku, ki dobi nobelovo nagrado? Nagradodobitnik, Nobelovonagradodobitnik, nobeljenec.

V koga se zaljubi Saloma? V Jonatana. (Johanaana.)

In je kot besedna vrsta povezovalec. (Veznik.)

O Vrba, stara (draga) vas domača …

Avtor Don Kihota je Červantes.

Boris Pahor. Metropola (Nekropola), Vitomil Zupan: Menuet s kitaro (za kitaro).

NA HODNIKU

Kaj imate vi zdajle na urniku?

Slovenščino.

Katerega profesorja?

Vas.

Lidija Golc

PARODIJA NA KOSOVELOVO SLUTNJO

Hamburger.
Bom pekel!
Na žaru.
Dodal bom paradižnik
pinki dresing
solato bom stresel
mogoče očetu nesel?
Testo bom zmesu
na sončni dan pico naredu.
Diši.
Smrdi.
Žge se.
Ne vidim.
112 gasilci hitijo
oblaki na nebu.
Sonce.
Zmeden sem.

N. in B., 25. 5. 2016

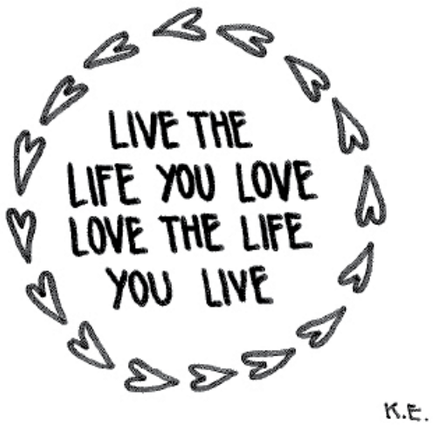

Katja Erdelja

Urednica, Nika Vide 4. Ka

Uredniški odbor:

Manca Mravlje, 4. Ka
Maja Orešnik, 4. Ka
Danijela Mijatovič, 2. Ka
Anja Kotnik, 2. Ka
Tea Forsthuber, 2. Ka

Slikovno gradivo:
Katja Erdelja, 4. Ka
Ana Čater, 1. Kb
internetno slikovno gradivo

Mentorica: Nevenka Tomšič - Iskra
Oblikovanje in prelom: Jasna Perinčič Manfreda

B A C I L

Glasilo dijakovSrednje šole za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo v Ljubljani
ISSN 1048-1173
Številčenje: 1997, št.1
Ljubljana (Zdravstvena pot 1); Srednja šola za farmaci-jo,
kozmetiko in zdravstvo
UDK 373.5 (497.4) Ljubljana
Naklada: 200 izvodov
Tisk: ART PRO
Izdal in založil: ART PRO
Ljubljana, februar 2017